

Doslej vpisalo posojilo za ceste 85%

Vpisovanje posojila za ceste, s katerim smo začeli v našem podjetju 21. junija, poteka še kar zadovoljivo. Po podatkih na dan 7. julija, je vpisalo posojilo 85% zaposlenih. Na petih vpisnih mestih je situacija naslednja:

TOZD predilnica — vpisno mesto št. 17 — skupni znesek 606.000 dinarjev (od 450 zaposlenih jih je že vpisalo 411)

TOZD tkalnica — vpisno mesto št. 18 — skupni znesek 965.000 dinarjev (od 826 zaposlenih jih je že vpisalo 718)

TOZD plemenitilnica — vpisno mesto št. 19 — skupni znesek 702.000 dinarjev (od 525 zaposlenih jih je že vpisalo 430)

TOZD prehrana in oddih — vpisno mesto št. 20 — skupni znesek 73.000 dinarjev (od 49 zaposlenih jih je že vpisalo 46)

DS skupne službe — vpisno mesto št. 21 — skupni znesek 871.730 dinarjev (od 532 zaposlenih jih je že vpisalo 440)

Skupni znesek vpisanega posojila na dan 7. julija znaša torej 3.218.230 dinarjev.

Po številu vpisnikov je najboljša predilnica, sledi ji prehrana in oddih, tkalnica, plemenitilnica in skupne službe. Z ozirom na predvideno višino vpisanega posojila pa je najbolj uspešna plemenitilnica, najslabša pa tkalnica.

Posojila še ni vpisalo ca. 350 zaposlenih. Vzrok je v odsotnosti z dela, največ zaradi bolniškega staleža, porodniških dopustov in drugih vzrokov odsotnosti (dopustov, službeno potovanje ipd.). Med njimi je seveda tudi nekaj redkih posameznikov, ki imajo premalo zavesti za družbene potrebe in ki so enostavno odklonili vpis posojila. Najbolj žalostno in skoraj nerazumljivo pa je pri tem to, da je med temi posamezniki nekaj takih, katerim je prav družba doslej veliko pomagala (stanovanje, posojilo za gradnjo itd.).

Po drugi strani pa ne moremo mimo tega, da ne bi pohvalili nekaterih posameznikov, ki po višini vpisanega

zneska posojila močno izstopajo: Dana Mede iz tkalnice II je vpisala 6.000 dinarjev, Marjan Modričan iz skupnih služb prav tako 6.000 dinarjev, Miro Kondič iz tkalnice I 2.400 dinarjev, Peter Jekovec iz gravure 5.000 dinarjev, Janez Božičević iz plemenitilnice I 5.800 dinarjev, Mohorič Živko, Feratovič Feris, Jovanovič Zoran, Selko Jožica

in Komič Nail iz plemenitilnice I, ki so dali precej več kot polovico mesečnega OD itd.

Akcija vpisovanja posojila za ceste seveda teče še naprej, zato apeliramo na vse tiste, ki posojila še niso vpisali, da to store čimprej.

In kakšno je stanje v kranjski občini? Po zadnjih podatkih, objavljenih v Glasu dne 6. julija, je do 5. julija

na Gorenjskem 45.600 vpisnikov vpisalo 80.135.116 dinarjev. Od skupnega predvidenega zneska 97.566.181 dinarjev je tako že vpisanega 82,11 odstotka posojila. Akcija pa v večini delovnih organizacij še ni končana, prav tako pa se v skoraj vseh krajevnih skupnostih na Gorenjskem šele dobro začinja.

R. S.

Dražgoše so pripravljene

Letos bo osrednja slovenska proslava ob dnevu vstaje slovenskega naroda — 22. juliju, v Dražgošah, partizanski vasi pod obronki Jelovice. Proslava bo 22. 7. ob 10. uri, ko bo odkrit veličasten spomenik vsem padlim domačinom, vsem borcem Cankarjevega bataljona in vsem tistim borcem, ki so se neustrašeno uprli do zob oboroženi nemški vojski. Dražgoška bitka bo ostala v analih zgodovine, kot svetel primer neustrašene ljudstva, ki se je skoraj goloroko uprlo sovražniku. Dvesto borcev Cankarjevega bataljona se je v dneh od 9. do 12. januarja 1942. leta uspešno branilo in spoprijemalo z več tisoč Hitlerjevimi

vojaki in policisti. Njihov boj je pravzaprav že takrat prešel v legendo in ponesel plamen vstaje po vsej Gorenjski oz. Sloveniji.

Že 4. julija 1941. leta je sekretar KPJ tovariš Tito sklical v Beogradu sestanek članov politbiroja CK, iz katerega je bil odposlan poziv vsem jugoslovanskim narodom, naj takoj začno oboroženi boj proti vsem nasilnikom.

Samo nekaj mescev po tem pozivu CK, neki nemški dokument navaja naslednje: »V okraju Škofja Loka smo aretirali kakih 150 ljudi, ki so se v času vstaje v Škofjeloškem okraju priključili banditom.« Zanimivo je tudi poročilo

blejske podružnice državnega propagandnega urada NSDAP za Koroško z dne 3. januarja 1942, katero ugotavlja: »Tolpe delujejo še naprej in se zdi, da je vsa dežela prepredena z odlično obveščevalno službo. Tolpo je naša policija obkolila, a so nam prizadejali velike izgube — mrtvih in ra-

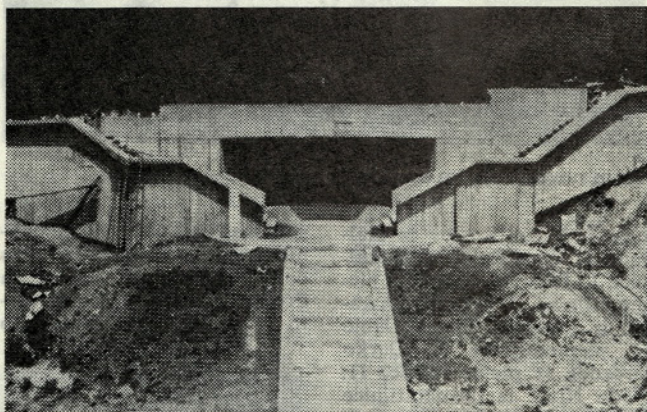
njenih — ter se prebila na sever.«

Kakor je razvidno iz nemških dokumentov, Nemci ljudske vstaje in partizanskih sil niso podcenjevali. Policijski general Schreyer je realno ugotovil: »Računati je treba z zelo hudimi spopadi, na pomirjenje pa bo treba čakati še precej dolgo«.

Razmah partizanskih sil je bil tako sunkovit, da so te sile kmalu prerasle v bataljone, brigade, divizije — vse do armade in general Schreyer ni dočakal pomirjenja, temveč hud poraz, ki pa je jugoslovanskim narodom prinesel težko pričakovano svobodo.

Aktiv ZB NOV poziva vse borce, člane kolektiva, posebno pa mladino, da se ob dnevu vstaje, 22. juliju, v čim večjem številu udeležijo osrednje proslave v Dražgošah. Obenem pa čestita delovnemu kolektivu k dnevu vstaje z željo, da nas še dolga leta vodi tovariš Tito v nove delovne zmage v miru in sožitju med vsemi narodi sveta.

Predsednik aktiva ZB:
Krizmanič Mijo

Del spomenika, ki bo odkrit 22. julija

Ob dnevu borcev — 4. julija, je delegacija ZK položila vence na spomenike

**Ob 22. juliju — dnevu vstaje slovenskega naroda
iskrene čestitke!**

Uredništvo

Gospodarska in finančna situacija tekstilne industrije Slovenije

V organizaciji DITT Kranj in DITT Tržič je imel mgr. Rino Simoneti iz Poslovnega združenja tekstilne industrije — Ljubljana in član gospodarske zbornice SRS za člane obeh društev in za vodilne delavce gorenjskih tekstilnih podjetij aktualno predavanje o gospodarski in finančni situaciji tekstilne industrije Slovenije, posebno še z ozirom na finančni položaj v zvezi z izvajanjem zakona o zavarovanju plačil med uporabniki družbenih sredstev. Splošna finančna gibanja v tekstilni industriji kažejo, da rastejo izdatki za splošno porabo, rastejo osebni dohodki, edino akumulacija pada. Iz finančnih obračunov v letu 1974 je razvidno, da je imela tekstilna industrija Slovenije v letu 1974 več obveznosti (oziroma dolgov) kot pokritja in sicer za 430.000.000 dinarjev v letu 1975 pa za 439 milijonov dinarjev. Finančna situacija tekstilne industrije danes je takšna, da le-ta upravlja samo s 30 % lastnih sredstev, 30 % s krediti, 40 % pa dobavitelji — upniki. Taka rinačna slika je dokazala, da tekstilna industrija ne preneša takega tempa, oziroma bi potrebovala 95 milijard dinarjev, če bi hotela sama gospodariti brez odvisnosti od bank in dobaviteljev.

Na drugi strani pa je produktivnost v prvih mesecih letošnjega leta padla za 5 stopenj (indeks 95 napram letu 1975). V načrtu pa je bila rast proizvodnje.

Osnovni razlog takemu stanju je pešanje prodaje, saj je bil aprila indeks 60 v primerjavi z aprilom 1975 oziroma povprečje za štiri mesece letošnjega leta z indeksom 88 v primerjavi s štirimi meseci leta 1975. Ta podatek je zaskrbljujoč oziroma se na dejstvo, da ni praktičnih možnosti, da bi aprilski izpad proizvodnje v letošnjem letu nadomestili. V gumarski in pohišveni industriji omenjene stvari tečejo nekoliko bolje.

Situacija v zvezi z izvajanjem zakona o zavarovanju plačil je takšna, da so kupci stare obveznosti zelo disciplinirani in hitro pokrivali z različnimi instrumenti plačevanja. Zanimivo je, da so kupci izdali ogromno menic z datumom pokritja 30. 9., za katere pa si različni finančni strokovnjaki ne znajo pred-

stavljati, kako bodo leti pokrili omenjene obveznosti, oziroma kakšna bo finančna situacija kupcev od oktobra dalje.

Tendence v prodajnih pogojih kažejo, da je tekstilna industrija Slovenije na vrhu plačevanja vseh industrij, saj je izdala 80 % več kondicij kot pa ostala industrija. To je zaprepaščujoč podatek, če upoštevamo gornjo finančno situacijo.

Razlogi za pešanje prodaje so več ali manj znani. To je: trgovini primanjkuje obratnih sredstev, nadalje ima zamrznjene marže, krediti pa, ki bi jih lahko dobila od posameznih bank, so obremenjeni z 12 %-no obrestno mero. V takih pogojih trgovina ne bo mogla z različnimi komercialnimi prijemi pospeševati prodaje, ampak bo le-ta stagnirala, kar kaže že na to današnja situacija. Zato mora biti tudi naš interes, da se omogoči trgovini, da pride iz začaranega kroga tako, da se ji sprostijo marže oz. da bo aktualne modne artikole prodajala z ustreznimi višjimi maržami, manj modne oziroma neaktualne pa z ustreznimi nižjimi maržami. Le tako se bodo uskladili interesi trgovine in proizvodnje in ne nazadnje tudi potrošnika. Edino s sprostitvijo marž bo omogočeno, da bo trgovina postala močna in da bodo na prodajnih policah modni artikli, ne pa v skladiščih proizvajalcev.

Iz današnje splošne slike tekstilne industrije je mgr. Rino Simoneti povzel, da so v tekstilni industriji nastale predimenzionirane kapacitete, ki so slabo izkoriščene, obremenjujejo plačilno bilanco, kar pa se proizvede, se ne more prodati vse na domačem tržišču oziroma v izvoz in tako potreben repromaterial iz uvoza bremeni uvozno bilanco Jugoslavije.

Po uvodnem razlaganju se je razvila razprava na to temo, ker je mgr. Rino Simoneti odgovarjal na zastavljena vprašanja. Na vprašanje, kako ekonomsko ocenjuje v Evropi poživitev konjunktura, je tov. Simoneti opozoril, da ekonomski krogi v EGS (Evropski gospodarski skupnosti) svarijo, da stvari ne smemo pregrevati, ker se moramo zavedati, da je vsa zahodna Evropa pred volitvami.

Tako je omenjena konjunktura le posledica kratkoročnih finančnih »injekcij« s strani zainteresiranih strank. V zvezi s problematiko združevanja tekstilne industrije Slovenije je bila izražena splošna ugotovitev, da se je tekstilna industrija poskušala združevati v razne oblike, vendar ji še do danes to ni uspelo. Tov. Simoneti je ocenil problematiko združevanja tako, da nas bodo čas in ekonomski pogoji poslovanja prisilili, da se bomo morali združevati. Vendar je za to potrebna solidarnost in sodelovanje.

Nadalje so se vprašanja nanašala tudi na nove načrte za graditev tekstilne industrije v drugih republikah, posebno še na nerazvitih področjih. V zvezi s tem je bilo poudarjeno mišljenje, da bo treba poiskati možnosti dogovarjanja o planiranju v investicijske naložbe v celi Jugoslaviji na

področju tekstilne industrije. Posebno je to aktualno sedaj, ko ugotavljamo, da so nekatere kapacitete že sedaj predimenzionirane. Tov. Simoneti je na to vprašanje odgovoril primerjalno z Gorenjsko regijo tako, da tudi pri nas ne teče dogovarjanje tako kot je zaželeno, ampak še vedno gledamo ozko lokalistično. Slično pa velja tudi za celotno SFRJ.

Nadalje je bilo v razpravi opozorjeno dejstvo, da zakon o družbenem planiranju predvideva, da se na nivoju SFRJ usklajuje 11 gospodarskih panog, med katere tekstil ni zajet. Zato prevladuje bojazen, da bodo posamezne republike izven tega zakona dale tekstilu prioriteto, vendar, smo prepričani, da Slovenija med njimi ne bo zajeta. Zato prevladuje mišljenje, da bodo v marsikateri republiki, posebno v nerazvitih pokrajinah, tekstilne kapacitete predimenzionirane, kar bo neugodno vplivalo na položaj te gospodarske veje. V nadaljnji razpravi je bila še izražena zahteva po poenotenju prodajnih kondicij, vendar je

prevladovalo mnenje, da se bo ustvaril red na tem področju le z zakonsko regulativo.

Tudi pri preferencialih (določene olajšave) za izvoz je veljal dosedaj določen nered, ker so bili dani preferenciali republikam, občinam itd., sedaj pa so preferenciali v pristojnosti zveznih organov, zato se predvideva na tem področju spet normalno poslovanje.

Iz razlage mgr. Rina Simonetija in razprave se je dalo zaključiti, da je v tekstilni industriji Slovenije in Jugoslavije še mnogo odprtih, neresenih in žgočih problemov, ki so po eni strani posledica trenutnih gospodarskih gibanj, slabe akumulacije, in ne nazadnje slabega povezovanja tekstilne industrije med seboj. Posebno slednja problematika je odvisna od nas samih, kako jo bomo rešili, oziroma kako hitro bomo našli skupen jezik za integriranje vertikalno ali horizontalno, da bomo lahko s skupnimi močmi združeni pokazali še na nerešene probleme širši skupnosti.

Alojz Omejc

12 novih članov v organizacijo ZK

8. junija so se komunisti sestali na delovni konferenci. Na njej so sprejeli v svoje vrste dvanajst novih članov, katerim so bile na konferenci podeljene članske izkaznice in knjižna darila. Članj ZK so postali: Ruža Rak iz tkar-

ga pomena je bil tudi intervju predsednika Tita za zagrebški Vjesnik, ki so ga komunisti pozorno spremljali in analizirali.

Organizacija ZK je bila v kolektivu med pobudniki pojasnjevanja vloge družbene

osnutku zakona o združenem delu in obenem tudi preverjanje sedanje samoupravne organiziranosti v kolektivu. Delavski svet je na pobudo družbenopolitičnih organizacij izbral 21-članski koordinacijski odbor za vodenje in usmerjanje javne razprave, po TOZD pa delujejo tudi podobori.

K živahnejši družbenopolitični aktivnosti so prispevale tudi zadnje volitve in nadomestne volitve v samoupravne organe in delegacije, tako za občinske skupščine kot za skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. V vseh samoupravnih organih deluje 628 članov kolektiva. Ob upoštevanju delegacij pa se omenjeno število še bistveno poveča. Skupaj z izobraževalnim centrom bo organizirano izobraževanje članov samoupravnih organov, zaživel pa je tudi aktiv mladih komunistov.

Poročilo je sledila še razprava o gospodarskem položaju v podjetju ki ni rožnat in priča o precejšnjih težavah tekstilne industrije.

Vsem novosprejetim so pripeli nageljčke

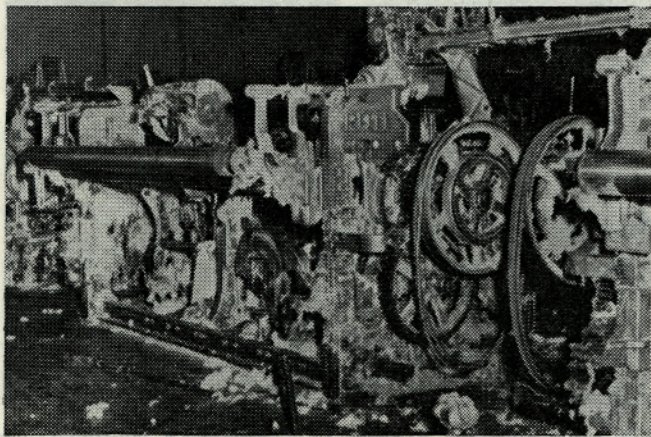
nice I, Mič.o Kostov iz tkalnice II, Jure Belančič iz tkalnice I, Jože Brankovič iz plemenitilnice I, Mihael Dukarič iz gravure, Nenad Dabič iz plemenitilnice I, Darko Grozdek iz plemenitilnice II, Nedo Ninič iz plemenitilnice I, Živko Petkovič iz skupnih služb, Milan Perne iz vzdrževalno energetskih služb, Anton Semrov iz strokovnih in Ervin Ankerst iz strokovnih služb.

Poročilo o delu organizacije na delovni konferenci prebral namestnik sekretarja sveta ZK Franc Koporec. V referatu je bilo ocenjeno delo organizacije in nakazane naloge, ki čakajo organizacijo v prihodnjem obdobju. Podana je bila ugotovitev, da sta kongresa ZKJ in ZKS prispevala k akcijski in idejni enotnosti komunistov ter oblikovanju lika komunista. Velike-

samozaščite. V vseh temeljnih organizacijah združenega dela so oblikovali odbore za družbeno samozaščito. Zavzeto so se lotili tudi razprav o

Članske izkaznice je podelil Franc Koporec

Zadnja RUTTI statev

Nezgode — klasifikacija in stroški

Namen prispevka je v grobem osvetliti nekatere možnosti za preventivno dejavnost pred nastajanjem poškodb in bolezni v okviru dela z ustreznim evidentiranjem in klasificiranjem takih primerov, kakor tudi opozoriti na vrste stroškov in izgub, ki se posledično pojavljajo.

Za preventivno dejavnost pred nastajanjem resnejših poškodb in bolezni v zvezi z delom je potrebno evidentirati:

1. vse delovne nezgode, ki se pripetijo v organizaciji in niso, pa bi lahko povzročile telesne poškodbe delavcev in sicer: tiste, ki jih mora OZD obvezno prijavljati organom inšpekcije dela po določilih 22. člena Zakona o varstvu pri delu (vsak pojav, ki lahko spravi v nevarnost življenje delavcev pri delu in vse ostale nezgode oz. nesreče, ki niso imele za posledico telesnih poškodb in zdravstvenih okvar.

Evidenca in nato raziskava teh, sicer najbolj množičnih dogodkov, pri katerih še ni prišlo do poškodb, je pravzaprav najbolj učinkovita osnova za preventivno dejavnost službe varstva pri delu. Take evidence in raziskave v naši delovni organizaciji, pa tudi v drugih, do zdaj nismo opravljali, vendar bo to evidenco počasi treba vpeljati v sistem varstva pri delu.

2. vse mikro telesne poškodbe delavcev, ki jih rešujemo s prvo pomočjo v obratih in v ambulantah, ne zahtevajo pa bolnišničnega staleža.

Takšni dogodki, ki so precej množični tudi v naši DO, prav tako omogočajo z ustreznim evidentiranjem, raziskovanjem in ukrepanjem preprečevanje pred nastajanjem poškodb oz. bolezni. V nekaterih ambulantah večjih organizacij vodijo evidenco teh primerov, vendar jih SVD še ne raziskujejo kot nesreče pri delu.

3. vse telesne poškodbe delavcev, ki jih organizacija prijavlja zdravstvenemu zavarovanju na predpisanih novih obrazcih ER-8 in ki jih razvrščamo na lažje, težje in smrtne telesne poškodbe delavcev.

Težje in smrtne telesne poškodbe mora OZD obvezno prijavljati pristojnemu organu inšpekcije dela in pristojnemu organu javne varnosti. Takšne nezgode običajno dolgočasno raziskujejo organi nadzora in sodstva, zato je nujno, da tudi služba varstva pri delu prouči vsak tak primer za preprečitev nastanka novih podobnih nezgod in poškodb delavcev.

4. vse poklicne bolezni delavcev, ki jih odkriva ambulantna oz. zdravstvena služba in ki so predmet posebne evidence.

5. vse druge bolezni delavcev, pri čemer je treba vsaj ocenjevati, katere so nastale več ali manj v zvezi z delom.

Bolezni v zvezi z delom so lahko posledica neustreznih ekoloških razmer na delovnem mestu in v okolici, zahtevnih fizioloških pogojev dela oz. neurejenih delovnih razmer nasploh. Odločilen dejavnik, da izvedemo sanacijo je lahko prav ocena, da je za-

radi takšnih (neurejenih) razmer prišlo do obolenj delavca.

Evidenca vseh teh naštetih primerov bi nam omogočala enostavno ali vsaj poenostavljeno zajemanje stroškov, ki jih povzročajo poškodbe in bolezni v zvezi z delom ne le v posameznih TOZD-ih, ampak tudi v DO in celo v panogah gospodarske dejavnosti (dokler ne bo ustrežajočih zahtev v predpisih in v knjigovodstvu OZD oz. v prikazovanju bilanc uspeha in v finančnem planu kratko in dolgoročnega obdobja).

Za vsako nezgodo, telesno poškodbo in bolezen v zvezi z delom je torej potrebno zbrati podatke o stroških in izgubah po razpoložljivi knjigovodstveni dokumentaciji. Znano je, da so najbolj očitni stroški:

— prve pomoči ob telesni poškodbi in bolezni, ki v celoti ali deloma bremenijo OZD (stroški prve pomoči OZD, prevozov z rešilnimi vozili, ambulantnega zdravljenja, dispanzerskega ali specialističnega),

— stroški bolnišničnega zdravljenja poškodovanca oz. obolelega, ki deloma ali v celoti bremenijo OZD (stroški oskrbnih dni v bolnišnici, intenzivne nege, operacijskih posegov, zdraviliškega zdravljenja, rehabilitacije),

— stroški nadomestil OD do 30 del. dni,

— stroški denarnih nadomestil preko 30 dni, ki lahko deloma ali v celoti bremenijo OZD (stroški povračil pogrebnin in posmrtnin...),

— stroški popravil in nadomestil delovnih sredstev (pomočkov in orodja, del. naprav, priprav, instalacij itd.),

— stroški nadomestil poškodovanega materiala (surovin, polizdelkov itd.),

— izgube denarnih nadomestil OD v zvezi z nezgodo (nadomestila strokovnjakov v zvezi z raziskavami po organih inšpekcije dela, organih

javne uprave, sodstva in SVD, nadomestila OD vodstvenim in vodilnim delavcem OZD v zvezi s postopki pri sodniku za prekrške, kazenskem, civilnopravnem in gospodarskem sodišču...),

— izgube zaradi iztoženih denarnih odškodnin in škode (podpora poškodovancu in družinskim članom, odškodnina poškodovancu, povračilo škode skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja za plačevanje družinskih pokojnin svojcem poškodovanca, renta delavcu zaradi poškodb itd....),

— izgube zaradi izpadle proizvodnje (zaradi mirovanja strojev in naprav...),

— drugi stroški in izgube OZD (nižja storilnost pri uvažanju novega delavca v delo, nižja storilnost delavca po vrnitvi na delo in še drugi »skriti« stroški in izgube).

Stroške za izgube naj bi organizacija zajemala na osnovi ustreznega sestavljenega vprašalnika, ki bi ga morala izpolnjevati takoj po nastanku nezgodnega dogodka ter dopolnjevati po zaključku posameznih parcialnih postopkov. Seveda bi morala obrazce in podatke prilagajevati svojim specifičnim potrebam in možnostim zbiranja, vendar v taki obliki in v takem obsegu, da bi bila možna tudi ustrezna mehanografska obdelava podatkov. Podobno kot organizacija združenega dela bi morale prej ali slej tudi skupnosti zdravstvenega, pokojninskega, invalidskega zavarovanja in rizičnega zavarovanja voditi med seboj usklajeno evidenco stroškov, ki jih njim povzročajo nezgode, poškodbe in bolezni.

Poznavanje obravnavane škode lahko postane eden zelo učinkovitih dejavnikov ne samo v prizadevanjih za večjo stopnjo varnosti delovnega človeka, ampak tudi za skrbnejše gospodarjenje z družbenimi sredstvi.

Stefan Remic

Dobre in slabe strani stanovanjske zakonodaje

Od osvoboditve do danes je v stanovanjskem gospodarstvu v naši zakonodaji prišlo do večkratnih prelomnic, katerih pa ne bi navajali (o tem smo namreč že pisali), navedli bi le zadnjo, ki je nastala v letu 1972 z veljavnostjo od 1.1.1973 dalje. Tedaj je bil sprejet Zakon o programiranju in financiranju stanovanjske graditve, tudi Zakon o družbeni pomoči v stanovanjskem gospodarstvu. Na osnovi tega zakona je bil, kot v vseh občinah, tudi v kranjski ustanovljen SOLIDARNOSTNI STANOVANJSKI SKLAD. Sredstva za solidarnostni stanovanjski sklad zagotavljajo vse organizacije združenega dela, oziroma od brutto osebnih dohodkov vsi občani, zaposleni v družbenem in privatnem sektorju. Namen ustanovitve tega sklada je bil, da se ob uvažanju ekonomskih odnosov v stanovanjskem gospodarstvu, ne

sme poslabšati življenjska raven občanov z nizkimi osebnimi dohodki s tem, da bi kupovali najemniška stanovanja za reševanje stanovanjskega problema občanov z nizkimi osebnimi dohodki, mladih družin in starih ljudi ter subvencionirali stanarine družinam, ki tega ne zmorejo.

V tem času je Solidarnostni sklad občine Kranj že dvakrat objavil razpis za dodelitev stanovanj, kupljenih iz zbranih sredstev. Reševanje prosilcev, ki so imeli najtežje stanovanjske in socialne razmere po prioritetni listi, sprejeti v juliju 1974. leta je zaključeno. Sedaj se rešujejo že prosilci, ki so na prioritetni listi, sprejeti v januarju leta 1976. Ugotavljamo, da je bila z ustanovitvijo solidarnostnega stanovanjskega sklada v naši zakonodaji narejen velik korak naprej. Pred ustanovitvijo tega sklada socialno šibke družine

Staro se umika novemu

niso bile v enakopravnem položaju, saj so v pretežni večini imele možnosti dobiti primerno stanovanje socialno šibke družine le tistih občanov, ki so bili zaposleni v večjih organizacijah združenega dela, ki imajo samostojno službo za organizirano reševanje stanovanjske problematike. Socialno šibke družine občanov, zaposleni v privatnem sektorju in manjših delovnih organizacijah (trgovine, gostinstvo itd.), katere so stanovanjsko problematiko reševale samo z delitvijo minimalnih kreditov za gradnjo individualne stanovanjske hiše, pa so leta in leta brez moči propadale in neurejenih stanovanjskih razmerah.

Vsaka, še tako dobra in pravilna poteza ima tudi določene negativne plati oziroma posledice. Ustanovitev tega sklada je bila zelo pravilno zamišljena rešitev za družine, ki nikakor niso prišle do stanovanja, toda že pri delitvi stanovanj so se pokazale določene pomanjkljivosti. Solidarnostni stanovanjski sklad iz zbranih sredstev kupuje samo nova in to komfortna stanovanja v novozgrajenih blokih na Planini in za ta stanovanja so tudi te-

mu primerne stanarine, ki pa jih žal prenekateri socialno šibka družina ne zmore. Po dodelitvi takšnega stanovanja so si marsikatera družina pomagale na ta način, da so se v stanovanju utesnile in sobe oddale podnajemnikom za odušne najemnine. V mnogih primerih je tako, da podnajemniki plačujejo višjo najemnino, kot je najemnina za celotno stanovanje. Kot podnajemniki so se pri teh družinah naselile matere samohranilke, največ pa je mladih družin, ki so zaradi tega za perspektivno reševanje svojega stanovanjskega problema popolnoma onemogočene, saj ne morejo štediti. Te družine, če se prijavijo kot mlada družina na Solidarnostni stanovanjski sklad za stanovanje, ne morejo prebroditi dobe čakanja od časa prijave pa do vselitve v dodeljeno stanovanje, ker nimajo takšne finančne zmogljivosti, saj je v največ primerih doba čakanja eno do dve leti. Za najemnino kot podnajemniki in druge stroške v zvezi s tem (čistilka, vodarina itd.), ki jih morajo vse plačati, porabijo skoraj polovico osebnih dohodkov, preostali oseb-

(Nadaljevanje na 4. str.)

Proslava ob 40-letnici stavk

Letos mineva 40 let, odkar je bila v Kranju velika tekstilna stavka. Isto leto pa so potekale tudi stavke gradbinskih in lesnih delavcev. V spomin na takratne dogodke se pripravlja v Kranju veličastna proslava, ki bo v soboto, 18. septembra. Proslava se bo odvijala na prostorih Gorenjskega sejma v Savskem logu. Občinski sindikalni svet je že imenoval organizacijski odbor za pripravo proslave, ki se je medtem že dvakrat sestel. Sklenjeno je že, da bo sobota, 18. septembra, delovna sobota za vse organizacije združenege dela v Kranju. Predvideno je, da se bo proslava začela ob 10. uri. Takrat bodo tudi vsi delavci organizirano odšli v povorki na prireditveni prostor. V okviru praznovanj ob 40. obletnici stavk se predvideva tudi več športnih prireditev.

Član organizacijskega odbora proslave je tudi tovariš Franc Istenič iz našega podjetja. V prihodnji številki vas bomo o pripravah na proslavo še podrobneje obvestili.

R. S.

Dobre in slabe strani stanovanjske zakonodaje

(Nadaljevanje s 3. str.)

ni dohodek jim ostane le za skromno preživljanje, in nikakor ne morejo plačevati še obrokov za namensko varčevanje za stanovanje. Poleg tega so te družine tudi le začasno prijavljene, ker jim nosilec stanovanjske pravice ne da možnosti, da bi se za stalno prijavile. Solidarnostni stanovanjski sklad pa postavlja pogoj, da mora vsaj en zakonec biti najmanj 3 leta v Kranju za stalno prijavljen. Takšen pogoj je bil pri zadnjem razpisu, kako bo v bodoče, pa ne vemo. Te družine so torej popolnoma onemogočene, dokler si ne poiščejo oziroma ne dobijo vsaj začasno rešitev pri svojem delodajalcu. Iz izkušenj, ko pregledujemo stanovanja prosilcev, ugotavljamo, da celo privatniki, ki so si na račun odpovedovanja vsemu, kupili stanovanje v bloku, ali si zgradili stanovanjsko hišo, na tak način ne odirajo podnajemnikov, kot ti, ki na podlagi družbene lastnine, brez usmiljenja, postavljajo uboge matere samohranilke in mlade družine v isti položaj, kot so bili nekdaj sami. Vprašanje je tu, če te družine ne ne prejemajo poleg visokih najemnin od podnajemnikov, zraven še subvencijo za stanarino od Solidarnostnega stanovanjskega sklada, ker Solidarnostni stanovanjski sklad nima evidence, kdo ima in kdo nima podnajemnikov.

Pri prvi delitvi stanovanj je Solidarnostni stanovanjski sklad izhajal iz stališča, da je prav, da ima tudi delavec z nizkimi OD udobno, novo stanovanje, vendar smo kmalu ugotovili, da je bilo to stališče zgrešeno. Mnoge od teh družin niso zmogle plačevati visoke najemnine, zato so predlagali organizacijam združenega dela, da jim dodeljeno stanovanje zamenjajo za stanovanje III. kategorije, primerne velikosti. Tega načina smo se poslužili tudi v našem podjetju in na ta način omogočili zamenjavo stanovanja dvema članoma kolektiva, kar pa je sprožilo precej pripomb, kot: zakaj morajo ostali odkupiti stanovanje in zanj predhodno varčevati, zakaj se ne gradijo cenejša stanovanja in podobno.

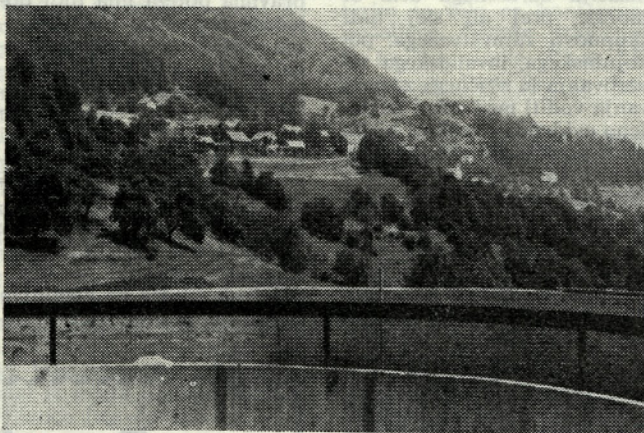
Že uvodoma smo omenili, da so se predpisi večkrat spremenili. Pred leti so se gradila in delila samo najemna stanovanja, v zadnjem času pa so se predpisi tako spremenili, da je del bremena za reševanje te problematike prenešen na občana oziroma prosilca. Do takšne spremembe pa je prišlo zaradi prevelikega števila neresenih stanovanjskih problemov, ki jih zaradi pomanjkanja finančnih sredstev v te namene ni bilo mogoče zmanjšati na minimum, ne da bi jih v celoti rešili. Zato je bilo nujno potrebno poiskati dodatni vir sredstev, to je od občana, da se reševanje te, tako pereče problematike, pospeši. Res je, da so mlade družine, ki so se

v zadnjem času prijavili kot prosilci za stanovanja, na začetku finančno prizadete, vendar moramo priznati, da se ob tem reševanje odvija mnogo hitreje kot kdajkoli prej. V tem je tudi prednost zadnjega predpisa, saj si mlade družine lahko rešijo stanovanjski problem že v prvih letih zakona.

O ceneni gradnji stanovanj za reševanje socialno šibkih družin se je precej razpravljalo že pri samem sprejemanju zazidalnega načrta z Planino, predvsem pa kasneje pri pripravljanju nove zakonodaje, vendar se je prišlo do zaključka, da je to nemogoče. Nekateri so predlagali, da bi izločili opremo, vendar pa so izračuni pokazali, da to nikakor ne bi bistveno pocenilo stanovanj. Razumeti moramo, da je višina stanarine odvisna predvsem od stroškov izgradnje, kjer pa niso vračunane samo cene gradbenih materialov in dela, temveč tudi od načina gradnje. Omeniti je potrebno, da so zadnje potresne katastrofe spremenile tudi način gradnje blokov, ki je veliko dražji kot pa gradnja pred nekaj leti.

Ob iskanju boljših in še hitrejših rešitev pa ugotavljamo, da ima naša stanovanjska zakonodaja še precej pomanjkljivosti. Z zadnjimi predpisi smo poiskali skrite rezerve za financiranje stanovanjske graditve, nismo pa se poglobili v skrite rezerve pri koriščenju družbenih stanovanjskih prostorov. Koliko večjih družbenih stanovanj je zasedenih samo po dveh ali celo po eni osebi in nešteto je že bilo sproženo to vprašanje, toda v naši zakonodaji v tej smeri ne pride do spremembe. Ali tu res ni mogoče storiti ničesar? Na eni strani gradimo velika nova in draga stanovanja za družine z večjim številom otrok in že vnaprej ugotavljamo, da ne bodo zmogle visokih stanarin, po drugi strani pa dopuščamo, da se samo ena oseba za minimalno stanarino v velikem družbenem stanovanju spreha iz sobe v sobo. Smo res tako bogati? Menim, da je tu vsekakor velik dodatni vir za še hitrejšo in lažje reševanje stanovanjske problematike. Prepričana sem, da bi analiza o tem, kje in koliko je takšnih stanovanj, ki površinsko niso po normativih izkoriščena, pokazala še kako veliko rezerv!

F. H.

Pogled na Dražgoše

OD za maj 1976

Izplačani osebni dohodek na zaposlenega v organizaciji združenega dela v mesecu maju za 182 ur je znašal 3.339,14 dinarjev.

Poprečno izplačani osebni dohodek po delovnih enotah in primerjava z istim mesecem preteklega leta pa je naslednja:

Delovna enota	maj 1976	maj 1975
TOZD predilnica	3.075,68	2.680,97
DE tkalnica I	2.977,90	2.732,92
DE tkalnica II	3.084,16	2.812,80
TOZD tkalnica	3.036,52	2.773,46
DE plemenitilnica I	3.183,97	2.888,76
DE plemenitilnica II	3.161,12	2.860,34
DE gravura	3.559,12	3.679,73
TOZD plemenitilnica	3.212,68	2.946,52
DS skupne službe	3.912,97	3.553,10
TOZD prehrana in oddih	3.362,30	3.075,47

J. Š.

Skupščina občine Kranj je na sejah vseh treh zborov dne 10. junija 1976 sklenila, da se vključi v splošno družbeno koristna prizadevanja za prenehanje oziroma omejevanje kajenja. Zato

priporočila

— vsem temeljnim samoupravnim organizacijam in skupnostim v občini Kranj, da ne dovoljuje kajenja na sejah, zborovanjih in ob drugih priložnostih, ko se zbere v zaprtem prostoru večje število ljudi,

— temeljnim in drugim organizacijam ter delovnim skupnostim, da prepovedo kajenje v prostorih, kjer se pripravlja in razdeljuje hrana. Inšpekcijskim službam naroča, da dosledno nadzirajo izvajanje te prepovedi,

— vsem šolam naj v sodelovanju z zdravstveno službo okrepijo prizadevanja, da se mladina ne bi privajala na kajenje. Enako priporočilo daje družbenopolitični zbor organizacijam Zveze socialistične mladine Slovenije v občini Kranj.

KRANJ, dne 10. junija 1976

Predsednik
Skupščine občine KRANJ:
Tone VOLČIČ, l. r.

Prosta mesta za vajence

Za učenje raznih poklicev sprejmemo za šolsko leto 1976/77 naslednje število vajencev:

Poklic	Število
Ključavničar	4
Strugar	2
Rezkalec	1
Klepar	2
Električar	4
Mizar	1
Vodovodni instalater	1
Skupaj:	15

Učna doba za vse navedene poklice je 3 leta.

Kandidati morajo imeti dokončanih 8 razredov osnovne šole in ne smejo biti starejši od 18 let.

Interesenti naj se zglasijo v kadrovskem sektorju vsak dan, kjer bodo dobili vsa navodila in pojasnila.

L. P.

OSNOVNA ŠOLA PRI DELAVSKI UNIVERZI
TOMO BREJC KRANJ

razpisuje v šolskem letu 1976/77

vpis v 5., 6., 7. in 8. razred osnovne šole

Vpišejo se lahko kandidati, ki so stari nad 17 let in tisti, ki so izpolnili šolsko obveznost in ne morejo nadaljevati šolanja v osnovni šoli, ker so se zaposlili.

Šolanja traja 20 tednov za vsak razred.

Šolanje je za kandidata brezplačno.

Prijavi je treba priložiti: rojstni list, spričevalo o končani šolski obveznosti in potrdilo o zaposlitvi.

Prijave sprejemamo do 31. avgusta 1976. Pouk se bo pričel v mesecu septembru 1976.

V deželi vzhajajočega sonca

(Nadalj. iz prejšnje številke)

Prvi koraki po japonski zemlji in občutek, da smo srečno pripotovali, je bil kljub utrujenosti prijeten. Na letališču so nas pričakali predstavniki ladjedelnice iz Osake. Po izredno prijaznem sprejemu smo se odpeljali proti hotelu Osaka Grand, ki

radi izredno goste naseljenosti primanjkuje Japonski zemlji. Tovrstne komunalne zadeve rešujejo z gradnjo prometnih objektov pod ali pa nad zemljo. Nobena posebnost ni, ko vidiš čudovito speljano gazelo ali avtocesto, ki teče po stebrih v sredini ali na obronkih mesta. Med

majhne kvadrature. Lepo urejeni vrtički okrog ene in druge vrste hiš, s peštrimi asortimanom raznovrstnega cvetja, dajejo poseben pravljični vtis.

Mesta imajo popolnoma drug izgled. Visoke stavbe in nebotičniki, iz katerih je razviden vpliv zahodne arhitekture, prometni vrveži in pešci, ki hitijo vsak po svoje, razbijajo pristnost japonske idile.

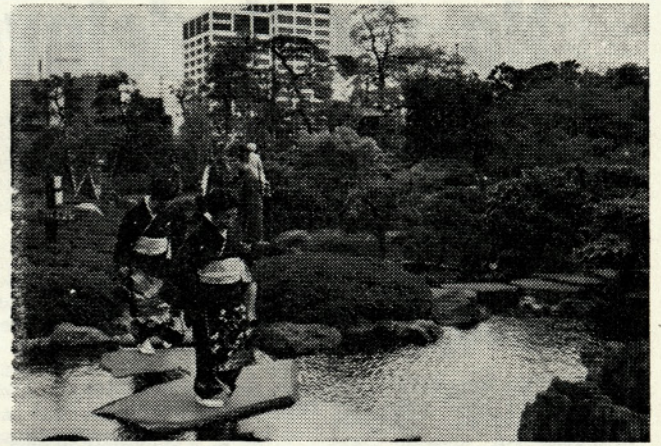
Drugo življenje se v vseh večjih mestih na Japonskem odvija pod zemljo. Tu je praktično še eno mesto. V podzemlju so sami lokali in trgovine. Podzemlje je izredno čisto in lepo urejeno. Med drugim naletijo na vodomete, slapove, potočke in celo organizirana otroška igrišča. Za tujca je sprehajanje po teh neskončnih, mavrično razsvetljenih rovih zelo zanimivo.

Ogledali smo si tudi Kyoto. To je nekoliko manjše mesto od Osake, ki pa skoraj sega ta eden do drugega. Včasih je bila tam japonska prestolnica. Danes je to čudovit nacionalni park, ki si ga dnevno ogleda več tisoč obiskovalcev. V parku so razna okrasna drevesa iglavcev in listavcev, okrasno in cvetoče grmovje in čudoviti nasadi raznega cvetja. Stara cesarska palača je zgrajena v tipičnem japonskem stilu z dvignjenimi obronki strehe. Predverje je okrašeno z umetniško izdelano vzhodnjaško ornamentiko, ki pa je po zlačenata. Te dragocenosti redno vzdržujejo in obnavljajo.

Cvetje je del njihovega življenja. Srečaš ga povsod. Asortiman je res pisan prav zaradi zelo ugodne klime, ki jo ima ta otočna država. Posebno sem bila navdušena nad številnimi vrstami orhidej, azalej in kamelij.

Japonci so izredno prijazni. Njihova vljudnost lahko spravi zahodnjaka v neprijetni položaj. So zelo pozorni in ljubeznivi, kljub temu pa nezaupljivi. Malo Japoncev govori tuj jezik. To so predvsem poslovni ljudje. Z njimi se sporazumeš samo angleško. Nasplošno pa so zaprt narod.

Japonska hrana je povsem nekaj svojevrstnega. Njihove specialitete so: Tempura, Sukiyaki, Sushi, Shabu-shabu itd., ki jih pred gostom pripravlja kuhar. V japonski restavraciji se sedi na blazinah pri nizki mizi na tleh. Seveda se je treba pred vrati predhodno sezuti. V sobi ni razen kakšne slike, nizke vitrine in ikebane, ničesar. Obleko gejša — strežnica lepo zloži v kot na tla. Moram omeniti, da so po tleh tepihi ali kakšne druge mehke talne obloge. Je zelo čisto. Navadno je iz restavracije okno ali izhod na urejen vrt. Najprej se začne piti »sake« — riževo žganje, ki je vroče in dokaj prijetnega okusa. Hrano pa teže prenesejo zahodnjaški želodci. Jedli smo poleg neke

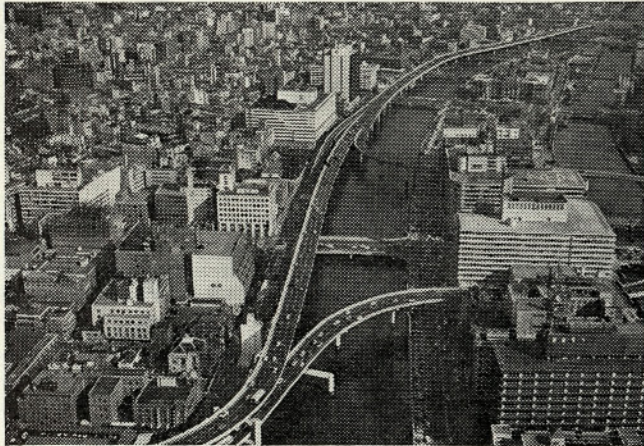
Tokio — tipičen park in domačinki v narodni noši

vrste govejega mesa še razne okusne in manj okusne zelenjave, različne alge, rake, ribe, školjke in seveda riž. Hrana je pripravljena na poseben način, ima svojstven okus, ki ni prav nič podoben našemu.

Pri jedi se pije pivo, ki je zelo dobro. Vina se na Japonskem malo pije, ker ga ni in je drago. Japonska je nasplošno draga.

Zelo sem bila navdušena nad njihovim redom in čistotjo. Vse dni, ki sem jih preživela na Japonskem, nisem videla nobenega umazanega avtomobila. Na postajališčih javnega prevoznega sredstva (metro, železniška postaja) vlada izredna disciplina; kljub milijonski frekvenci ljudi se potuje normalno, brez prerivanja, prehitovanja in podobno. Presenečena sem bila nad čistotjo na teh najbolj prometnih točkah. Vredno je omeniti hitri vlak, ki prevozi 600 km Tokio—Osaka v 3 urah. Vožnja z njim je zelo udobna.

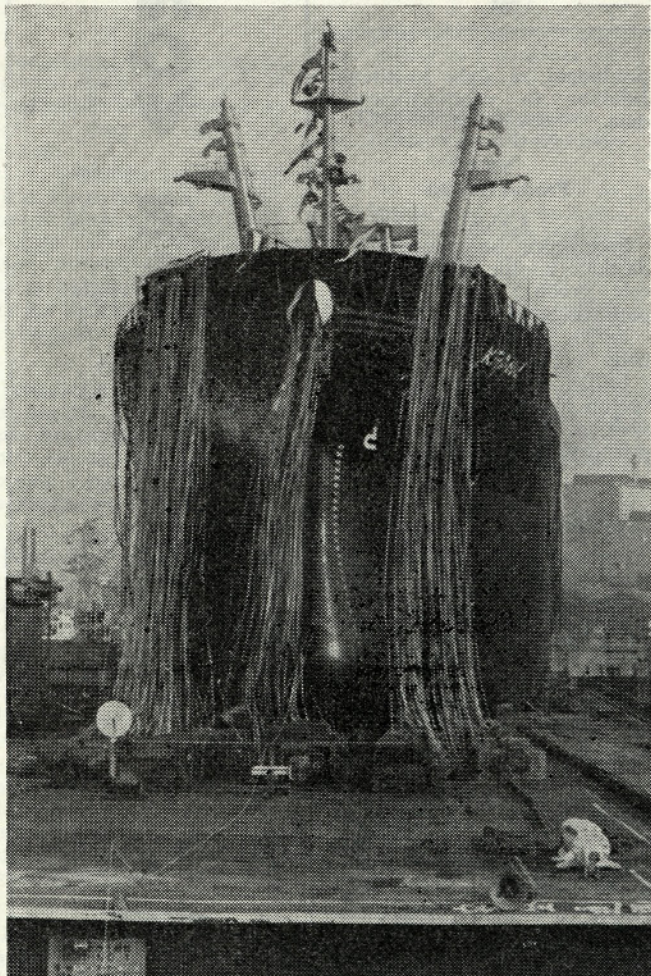
Še nekaj besed o sami splovitvi ladje KRANJ. Za ladjedelnico je splovitev velik dogodek, pravzaprav delovna zmaga, zato pripravijo to ceremonijo zelo svečano. Na posebno okrašeni tribuni se je zbrala dokajšnja množica gostov. Ladja je bila daleč pred nami, na posebnih tirnicah. Simbolično je bila privezana s posebno vrvojo, katera je bila napeljana do tribune in pripeta na udarno tnalce, če ga lahko tako imenujem. Razni okraski in trakovi so viseli s krova velikanke, na katero je bil veličasten pogled. Moja naloga je bila, da sem spregovorila nekaj stavkov v slovenskem jeziku, s katerimi sem dala ladji ime in ji zaželela srečno plovbo, ter sem potem s posebno sekirico presekala vrv, pritrjeno preko tnala. Zelo sem bila ginjena, ko sem zaslišala našo himno na drugem koncu sveta. Nisem mogla drugače, kot da sem s solzami v očeh preživela tiste najlepše, nepozabne trenutke.

OSAKA, drugo največje mesto; nad kanalom moderna avtocesta

je neke v sredini mesta. Počasi smo se vključili v dolge kolone. Na Japonskem se vozi po levi strani ceste. Promet je gost in se hitro odvija. Cestišča so večstezna in lepo urejena. Trasa ceste se je večkrat dvignila, nešteti viadukti in mostovi so nas pripeljali v središče mesta. Za-

vožnjo sem se radovedno ozirala okoli sebe. Pogledi so se mi ustavili tudi na majhnih privatnih hišah, ki izražajo eno samo skromnost. V glavnem so vse hiše lesene s skrbno urejeno okolico. Zidana hiša pomeni, da je lastnik premožnejši človek. Kljub temu je tudi ta pritlična in

Svečano okrašena ladja Kranj takoj po splovitvi

Kyoto — budistični tempelj

Na zborih delavcev podjetja smo sprejeli

Na podlagi 86.—91. člena Ustave SRS, 18. člena Zakona o temeljih sistema družbenega planiranja in o družbenem planu Jugoslavije (Uradni list SFRJ 6/76) ter na podlagi 24. člena Samoupravnega sporazuma o združevanju v delovno organizacijo Tekstilna industrija »Tekstilindus« Kranj sprejemajo delavci temeljnih organizacij združenega dela in Delovne skupnosti Skupne službe naslednji

samoupravni sporazum

o temeljih samoupravnih planov delovne organizacije Tekstilna industrija Tekstilindus Kranj.

I.

Uvodne določbe

1. člen

Temeljne organizacije združenega dela in Delovna skupnost Skupne službe — podpisnice tega sporazuma:

— se obvezujejo, da na osnovi dosedanjega skupnega dela, dosežene stopnje razvoja in obsega sodelovanja, predvidenih razvojnih možnosti za razdobje 1976—1980 in nujne potrebe po še bolj koordiniranem delu uredijo svoje medsebojne odnose v združenem delu,

— soglašajo, da morajo na svoji poti k postavljenim ciljem nadalje razčiščevati in izgrajevati medsebojna dohodkovna razmerja na osnovi kriterija družbeno priznanega vloženega dela in sredstev,

— ugotavljajo, da določbe tega zakona kažejo na današnjo stopnjo medsebojnih odnosov in obenem soglašajo, da je treba sporazum sproti dopolnjevati z lastnimi izkušnjami in spoznanji kot tudi z določili Zakona o združenem delu,

— so sporazumne, da k temu sporazumu pristopijo tudi druge organizacije združenega dela, ki so dohodkovno povezane v procesu proizvodnje. Soglašajo tudi, da se posamezne podpisnice tega sporazuma lahko vključujejo v sporazume drugih asociacij združenega dela, upoštevajoč pri tem obveznosti iz tega sporazuma.

II.

Namen sporazuma

2. člen

Podpisnice sklenejo ta samoupravni sporazum z namenom:

— da bi uresničevale družbenoekonomske cilje srednjeročnega plana,

— da bi dolgoročno uskladile svoje medsebojne interese,

— da bi zagotovile optimalno izkoriščanje svojih proizvodnih zmogljivosti,

— da bi s programirano in usklajeno skupno proizvodnjo dosegle čim boljše kvaliteto izdelkov in storitev,

— da bi zagotovile rast družbenega proizvoda, dohodka in osebnih dohodkov, povečanje produktivnosti, ekonomičnosti in rentabilnosti ter s tem posredno vplivale na povečanje ravni družbene produktivnosti,

— da bi zagotovile stalnost in socialno varnost zaposlenih z izboljšanjem delovnih pogojev in družbenega standarda,

— da bi zagotovile ustrezno oskrbljenost trga s proizvodi iz svojega programa ter zadovoljevale potrebe potrošnikov,

— da bi s skupnimi naporii povečevale izvoz in zmanjševale uvoz,

— da bi spodbudile materialni interes za ustvarjanje večjega dohodka,

— da bi v nadaljnji razvoj vključevale varčevanje živega dela in materiala in skrbnejše gospodarjenje z vsemi vrstami energije,

— da bi spodbujale inovacijsko dejavnost,

— da bi skrbale za stalno izpopolnjevanje znanja vseh zaposlenih in za pridobivanje novih kadrov,

— da bi zagotovile enakopravno sodelovanje pri pridobivanju in delitvi dohodka,

— da bi v nadaljnjem razvoju zagotovile zdravo okolje za življenje in delo vseh delavcev in občanov,

— da bi razvijale in pospeševale sistem družbene samozasčite,

— da bi izpopolnjevale sistem samoupravne organiziranosti v skladu z določili ustave in Zakona o združenem delu,

— da bi dograjevale organizacijo dela v smislu utrjevanja medsebojnih odnosov in izboljšanje poslovnih rezultatov,

— da bi uresničevale politiko povezovanja v reprodukcijske celote na podlagi združevanja dela in sredstev tako znotraj delovne organizacije kot izven tega okvira.

III.

Vsebina samoupravnega sporazuma

3. člen

Z namenom, da se zagotovi realizacija ciljev tega samoupravnega sporazuma, se podpisnice sporazumejo o naslednjem:

— o obsegu in strukturi proizvodnje,

— o količinah in dinamiki medsebojnih dobav,

— o skupnem nastopu na trgu,

— o naložbah, ki so potrebne za zagotovitev planiranega obsega proizvodnje,

— o razvoju ter o združevanju sredstev za realizacijo skupnih razvojnih ciljev,

— o vrstnem redu vlaganj v enostavno in razširjeno reprodukcijo,

— o zagotovitvi predvidene obsega in strukture kadrov,

— o temeljnih dohodkovnih odnosih pri pridobivanju in delitvi skupaj ustvarjenega dohodka,

— o enotnem sistemu kalkulacij, obračuna, ugotavljanja uspeha in nadzora nad poslovanjem,

— o skupnem prevzemanju poslovnega rizika,

— o medsebojni odgovornosti in obveznosti pri uresničevanju sprejetih programov in planov.

IV.

Obseg in struktura proizvodnje

4. člen

Določanje obsega proizvodnje in storitev temelji na predvidenih tržnih možnostih, ki narekujejo hitrejšo prilaganje zahtevam trga — zlasti konfekcijske industrije, zboljšanje kvalitete izdelkov in zboljšanje asortimana tako, da bo ob postopnem zmanjševanju števila zaposlenih de-

PROIZVODNJA 1980

	Merska enota	TOZD Predilnica	TOZD Tkalnica	TOZD Plemenit.
elektr. energija	MWh	1.000	8.500	7.100
preja	t	3.160		
vata	t	80		
pletex	000 m	50		
tkanine	000 m		24.900	24.950
tkanine	000 m ²		26.330	24.200

6. člen

Za izvršitev te proizvodne naloge bodo potrebne naslednje količine energije in surovin:

PORABA ENERGIJE, SUROVIN 1980

	Merska enota	TOZD Predilnica	TOZD Tkalnica	TOZD Plemenit.
elektr. energija	MWh	11.700	13.100	8.700
premog	t		8.300	10.200
kurilno olje	t	1.200	2.300	10.200
bombaž	t	3.160		
kemična vlakna	t	540		
preja	t		3.705	

V.

Zaposlenost

7. člen

Podpisnice soglašajo, da bodo za dosegajo tega cilja usmerjale gibanje delovne sile tako, da za predviden obseg proizvodnje ne bodo presegle v letu 1980 naslednjega števila zaposlenih:

TOZD Predil.	TOZD Tkal.	TOZD Plemenit.
460	845	530

in da skupno število zaposlenih na ravni delovne organizacije ne bo preseglo števila 2412.

Podpisnice se zavezujejo, da bodo pri zaposlovanju upoštevale določila samoupravnega sporazuma o minimalnih standardih.

Podpisnice si bodo prizadevale zboljševati kvalifikacijski sestav delovne sile, kar je

CELOTNI DOHODEK IN DELITEV 1980

	Merska enota	TOZD Predilnica	TOZD Tkalnica	TOZD Plemenit.
celotni dohodek	000 din	193.300	368.300	559.100
bruto dohodek	000 din	58.200	94.200	65.400
amortizacija	000 din	18.900	23.800	10.900
osebni dohodek	000 din	23.800	50.200	31.600
poslovni skladi	000 din	2.900	3.000	5.200

lavcev in z dviganjem produktivnosti dela možno doseči večji dohodek.

Razvoj dejavnosti Skupnih služb temelji na potrebi razvijanja in posodobitve opravljanja skupnih poslov, tako na področju opravljanja prometa s tretjimi osebami, kot na področju oskrbe z energijo ter na področju vzdrževanja strojev, naprav in objektov.

5. člen

Podpisnice se obvezujejo, da bodo na področju posameznih dejavnosti dosegale naslednji obseg proizvodnje:

VI.

Produktivnost

8. člen

Podpisnice se zavezujejo, da bodo v letih 1976—1980 večale produktivnost dela po poprečni stopnji 2,4 % letno.

Večjo produktivnost dela bodo podpisnice dosegale z z boljšo organizacijo dela, z večjim in racionalnim izkoriščanjem kapacitet in z večjo prizadevnostjo vseh delavcev.

VII.

Rast družbenega proizvoda in dohodka

9. člen

Podpisnice se zavezujejo dosegati rast družbenega proizvoda po letni stopnji 5,5 %. Do leta 1980 bodo podpisnice dosegale naslednji obseg in delitev celotnega dohodka:

TEMELJNI RAZVOJNIH PLANOV ZA OBDOBJE

1976
do
1980

10. člen

Podpisnice se zavezujejo, da bodo zagotavljale hitrejšo rast družbenega proizvoda kot pa rast osebnih dohodkov.

INVESTICIJE 1976—1980 (v 000 din)

	TOZD Predilnica		TOZD Tkalnica		TOZD Plemenitil.	
	osnov. sred.	obrat. sred.	osnov. sred.	obrat. sred.	osnov. sred.	obrat. sred.
Predračun. vredn.	44.310	22.600	61.150	20.500	69.880	40.000
Od tega						
— že zagotovljeno	22.860	—	22.590	—	1.270	—
— nove naložbe	21.450	22.600	38.560	20.500	68.610	40.000
Iz virov						
— TOZD	21.450	7.600	38.560	5.500	—	—
— drugih TOZD	—	—	—	—	13.610	—
— bančnih posojil	—	15.000	—	15.000	55.000	40.000
Naložbe						
v druge TOZD	10.000	—	3.600	—	—	—

12. člen

Podpisnice se sporazumejo v skladu z družbenimi smernicami, da upoštevajo naslednji prioriteten vrstni red investicij:

- dokončanje rekonstrukcije predilnice in tkalnic,
- dopolnitev strojne opreme in zlasti odprava ozkih grl v plemenitilnicah,
- rekonstrukcija in obnovev energetskih naprav,
- pristop k gradnji čistilnih naprav za vodo,
- ostale investicije.

IX.

Ostale določbe

13. člen

Z dobavitelji surovin in drugega reprodukcijskega ma-

		TOZD Predilnica	TOZD Tkalnica	TOZD Plemenitil.
uvoz	000 dev. din	84.620	2.580	45.580
izvoz	000 dev. din	—	—	68.800

15. člen

Podpisnice se zavezujejo, da bodo dosledno razvijale in dograjevale samoupravni sistem in sicer v naslednjih smereh:

- v vsebinski in organizacijski krepitvi TOZD ter njihovem samoupravnem povezovanju in združevanju v razne samoupravne oblike,
- v vključevanju TOZD v celotni sistem družbene produkcije.

16. člen

Podpisnice sporazuma se dogovorijo, da bodo združevale vsa svoja prosta sredstva, da se dosežejo cilji, sprejeti s tem samoupravnim sporazumom.

17. člen

Podpisnice se v pogledu skupnega poslovanja sporazumejo o naslednjem:

- plansko dogovorjen obseg sodelovanja je obvezen za vse podpisnice,
- odgovornost za odstopanja, ki nastopijo v teku izvajanja plana nosi tista TOZD oz. Delovna skupnost Skupne službe, ki povzroči odstopanje, razen v primeru, kadar gre za višjo silo ali za ukrepe ekonomske politike s strani državnih organov.

18. člen

Podpisnice se zavezujejo, da bodo skrbale za poenotenje sistema kalkulacij, obračuna, ugotavljanja uspeha in planiranja, kar vse bodo

VIII.

Investicijska vlaganja

11. člen

Za realizacijo postavljenih ciljev se podpisnice sporazumejo, da bodo v razdobju od 1976 do 1980 vložile naslednja sredstva v investicijske naložbe:

teriala, energije ter z večjimi kupci končnih izdelkov se sklene posebne samoupravne sporazume o združevanju dela in sredstev in skupnem poslovanju, s katerimi se v skladu z ustavnimi določili uredi medsebojne odnose oziroma vpliv na poslovno in razvojno politiko, prevzem skupnega rizika ter udeležbo pri dohodku, doseženem s poslovnim sodelovanjem.

14. člen

Podpisnice se obvezujejo, da bodo v skladu z družbenimi smernicami in v okviru lastnih finančnih in tehnoloških možnosti povečevale izvoz in zmanjševale uvoz tako, da bodo do leta 1980 dosegle naslednje rezultate:

TOZD edilnica	TOZD Tkalnica	TOZD Plemenit.
4.620	2.580	45.580
—	—	68.800

uskladile tako, da bo omogočen nadzor nad poslovanjem.

X.

Opredelitev elementov za oblikovanje dohodkovnih odnosov

19. člen

Podpisnice se sporazumejo, da bodo pri svojem poslovanju uporabljale ter neprestano izpopolnjevale svoje medsebojne dohodkovne odnose. Pri svojem poslovanju bodo uporabljale enotna merila za oblikovanje cen, ki morajo odražati medsebojne ekonomske odnose in upoštevati tržne cene ter enakopravne možnosti pridobivanja dohodka.

20. člen

TOZD Prehrana in oddih se zavezuje, da bo opravljala dejavnost družbene prehrane in rekreacije delavcev za vse ostale TOZD in to na podlagi cen, katere odobri Delavski svet delovne organizacije.

XI.

Končne določbe

21. člen

Podpisnice soglašajo, da je ta samoupravni sporazum sprejet in prične veljati, ko ga podpišejo pooblaščeniki predstavniki vseh TOZD in Delovne skupnosti Skupne službe. Ta samoupravni sporazum velja do 31.12.1980.

Z dnem podpisa prevzamejo podpisnice pravice, obveznosti in odgovornosti, določene v tem sporazumu. V času, v katerem velja ta

sporazum, ni mogoče brez soglasja vseh podpisnic enostransko spreminjati obveznosti, ki so s tem sporazumom sprejete.

Določila samoupravnega sporazuma so za vse podpisnice obvezna. Vse podpisnice morajo v okviru svojih pristojnosti sprejemati ukrepe in zagotavljati potrebne pogoje za izvajanje tega sporazuma.

22. člen

K samoupravnemu sporazumu lahko pristopijo tudi druge organizacije združenega dela s področja vseh tistih dejavnosti, ki so reprodukcijsko ali dohodkovno povezane z dejavnostmi delovne organizacije Tekstilindus.

Pristop k samoupravnemu sporazumu ni veljaven, če z njim soglašajo vse podpisnice.

23. člen

Vsaka podpisnica tega sporazuma lahko pri delavskem svetu delovne organizacije sproži zahtevo za spremembo ali dopolnitev tega sporazuma. Način in postopek za sprejem spremembe in dopolnitve je enak načinu in

postopku za sprejem sporazuma.

24. člen

Uresničevanje določil tega samoupravnega sporazuma se izvaja z letnimi gospodarskimi plani in z operativnimi plani po načelu sočasnega in kontinuiranega planiranja.

25. člen

Podpisnice soglašajo, da morebitne spore obravnavajo in skušajo rešiti najprej medsebojno.

Kolikor medsebojnega sporazuma ni možno doseči, odloča o sporu notranja arbitraž, kot je določeno s 96. čl. samoupravnega sporazuma o združevanju v delovno organizacijo Tekstilna industrija Tekstilindus Kranj.

26. člen

Podpisnice soglašajo, da delavski svet delovne organizacije spremlja in nadzira uresničevanje določil tega samoupravnega sporazuma ter po potrebi predlaga izvedbo potrebnih usklajevanj.

Podpisnice:

TOZD Predilnica
TOZD Tkalnica
TOZD Plemenitilnica
TOZD Prehrana in oddih
Del. skupn. Skupne službe

Naprave za zaščito dihanja

V gasilstvu uporabljamo naslednje vrste zaščitnih dihalnih naprav:

1. filtrirne aparate, ki čistijo vdihani zrak iz ozračja škodljivih sestavin;

2. izolirne dihalne aparate s kisikom, pri katerih se vrši dihanje in regeneracija izdihanega zraka v zaprtem kroženju neodvisno od ozračja v okolici ali dovajanje zraka od drugega;

3. izolirni dihalni aparat s stisnjenim zrakom, pri katerih se vrši dihanje, izrabljeni zrak se pa ne regenerira, temveč se ga med izdihanjem odvaža na prosto.

Filtrirni aparati so razne maske z ustreznimi filtri, ki zadržujejo ali kemično presnavljajo škodljive primese ozračja, ki ga vdihavamo iz neposrednega delovnega okolja. Te aparate smemo uporabljati samo v primerih, ko je v zračni atmosferi vsaj 17 odstotkov kisika in ne več kot 2 odstotka škodljivih primesi. Zato filtrirne naprave lahko uporabljamo samo na prostem in v zadostno zračnih prostorih. Nevarno je uporabljati filtrirne naprave v zaprtih prostorih, posebno še v kanalih, vodnjakih, rezervoarjih in podobno. Če smemo ali ne smemo vstopiti v notranji prostor, lahko ugotovimo po plamenu in sicer: kadar v prostoru zagori z velikim in svetlim plamenom, pomeni, da je v tem prostoru dovolj kisika. Če poleg tega vidimo še pest iztegnjene roke, pomeni, da koncentracija dima ne presega 2 %, to pa ne velja za tiste škodljive primese v zraku, ki so brezbarvne. Po majhnem in modrikastem plamenu v zaprtem prostoru ugotovimo, da je prisoten ogljikov monoksid, ki ga pa običajni fil-

ter ne glede na koncentracijo ne more zadržati.

Obstaja veliko vrst filtrirnih naprav, vendar nas zanimajo samo tiste, ki se uporabljajo v gasilski dejavnosti.

Filtrirna naprava je sestavljena iz dveh osnovnih delov:

- a) maske
- b) filtra ali cedila

Naloga filtra je, da čisti zrak, katerega vdihavamo, vseh škodljivih primesi. Škodljive primese zraka imajo različne lastnosti in oblike, zato se tudi filtri izdelujejo za določene namene.

Gasilci imajo največ opravka v atmosferi, kjer so zračni atmosferi primešane različne škodljive primese. Zato je najbolje, da uporabljajo univerzalne (kombinirane) filtre. Koliko časa filter lahko uporabljamo, je zelo težko ugotoviti, ker to ni odvisno od časa, ki se je filter upo-

rabljal, temveč od količine plinov, katere je zadržal. To je pa spet odvisno od koncentracije plinov, oziroma škodljivih v zraku, od količine uporabljenega zraka in od fizičnega napora. Zato lahko govorimo o trajnosti filtra samo teoretično.

Iztrošenost filtra se najprej občuti in ugotovi po tem, ko začutimo neki vonj. To začutimo ko se je filter nasičil in začel prepuščati škodljive primese v zraku katere človek začuti še predno so v tako koncentraciji da bi obstajala nevarnost za človekovo zdravje. Pri nekaterih filtrih ugotovimo iztrošenost po povečanem uporabi pri dihanju. Filter je uporaben približno tri leta. Po treh letih se mora vse filtre izločiti iz uporabe ne glede na to ali so se že uporabljali ali ne. Tisti filtri ki so se že uporabljali in se niso do kraja iztrošili, se morajo izločiti iz uporabe po šestih mesecih.

Filtri morajo biti vedno zamašeni in se morajo hraniti v suhem prostoru.

Normalni filtri ne morejo filtrirati niti kemično vezati ogljikov monoksida. To je velika pomankljivost teh filtrov ker je ogljikov monoksid zelo nevaren, že v majhni količini. Ogljikov monoksid ima v primerjavi z drugimi plini to slabo lastnost, da je brez barve, vonja in okusa in je njegov učinek pred ugotovitvijo že tako velik, da je zastrupljenemu težko pomagati. Zato moramo v vsakem primeru, če obstaja možnost, da je prisoten ogljikov monoksid, uporabljati za zaščito dihalnih organov CO cedila ali izolacijske dihalne aparate oziroma naprave.

CO filter deluje na ta način, da ogljikov monoksid s pomočjo kisika iz zraka in katalizatorja spreminja v ogljikov dvokis. Za katalizator se po večini uporablja bakrov, manganov ali srebrov oksid. Katalizator v času oksidacije ne spreminja svoje lastnosti, je pa zelo občutljiv za vlago. Če se ovlaži do določene meje, preneha delovati. Zato je pod plastjo katalizatorja plast kalcijevega klorida ali nekega drugega sredstva za vpijanje vlage iz vdihanega zraka. Pri nekaterih CO filtrih se ogljikov dvokis absorbira v plasti kalcijevega hidroksida.

Pri delu v atmosferi, kate-ri je primešan ogljikov monoksid, je vprašanje kako ugotoviti, kdaj je filter iztrošen. Ker ogljikov monoksid nima vonja, je to rešeno tako, da je v filtru plast kalijevega karbida, ki pod vplivom vlage iz zraka ki je prodrla plast za sušenje, izloča plin acetilen, značilnega vonja, ki ga naša čutila hitro zaznajo.

Izolirni dihalni aparati bodo opisani v naslednji številki.

H. Zavašnik

TEKSTILEC — glasilov delovnega kolektiva Tekstilindus Kranj — Ureja glavni in odgovorni urednik Katarina Smolej in odbor za informiranje, ki ga sestavljajo: Vera Kastelec — predsednik, Letinič ing. Alenka — podpredsednik in člani: Franc Mihelčič, Saša Valentinčič, Slavka Rojina, Peter Jekovec in Pavla Blažič. Tisk: GP »Gorenjski tisk« v Kranju. Oproščen prometa davka po pristojnem mnenju štev.: 421/72

POŠTNA PLACANA V GOTOVINI

**Dopisujte
v glasilo!**

Morje, morje ...

Poletje je že v polnem razmahu in mnogi se že kopljejo in sončijo, da si naberejo novih moči in naužijejo sonca za mrzle jesenske in zimske dni.

Predno gremo na morje, pa seveda razmišljamo o garderobi. Nikar ne vlecite na morje veliko oblek, saj jih ne bo-

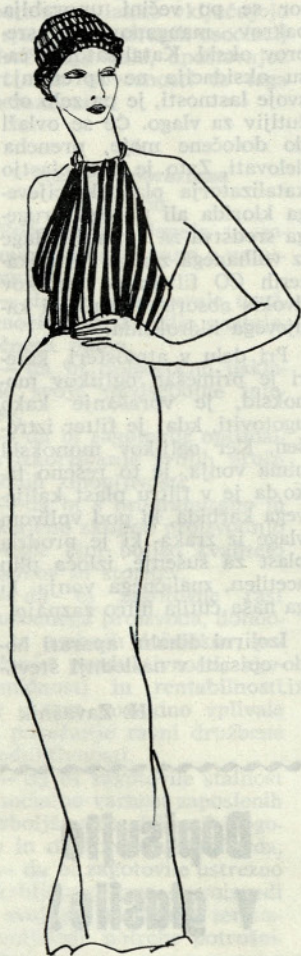
ste potrebovale. Ena večerna obleka bo čisto dovolj, morda še kratko obleko z odprtim hrbtom in čevam pristajajo, seveda kavbojke in nekaj pisanih majic ali pa tuniko iz modernega indijskega platna. Za pot do plaže vzemite plašč iz frotirja, ki ga lahko napravite same.. Če-

Vzorci za poletne obleke naj bodo živahni. Za svečan večer pa bo najlepše, da se odločite za črno-belo kombinacijo. Modre barve so še: modro-bela-rdeča, živo rdeča, morsko zelena, tirkizna, rumena, barva slovone kosti itd.

Veliko sončnih dni in zabave vam želim!

Marina

lotno dolžino blaga prepognite, napravite na polovici odprtino za vratni izrez, ob straneh odprtine za pas in zarobite. Blaga vzemite dvakrat toliko, kolikor hočete imeti dolg plašč. Za hladen večer vzemite jopico ali pled.

Posvetovanje o športni rekreaciji

V okviru XVIII. zimske tekstiliade je bilo organizirano v hotelu Creina posvetovanje o športni rekreaciji, ki so se ga udeležili športni referenti tekstilne industrije Slovenije. Ob tej priložnosti je predsednik organizacijskega komiteja tovariš Kovačič (Novoteks — Novo mesto) podal priložnostni referat, ki ga zaradi zanimivosti in aktualnosti teme, v celoti objavljamo:

Osnovna značilnost današnjega načina življenja sta hitrost in enoličnost. Urbanistična ureditev in vse višja stopnja industrializacije, mehanizacije in avtomatizacije, opredeljuje človekovo vsakdanje ravnanje, njegovo vlogo v proizvodnji, položaj v okolju in medčloveških odnosih. Vsakdanje opravljanje istih delovnih postopkov, vedno ponavljajoče se gibanje v smeri dom—delo in obratno, enostransko oblikuje duhovno in telesno rast človeka.

Navadili smo se izražati v minutah: ekonomisti izračunavajo, koliko proizvodov mora delavec napraviti v eni minuti; psihologi študirajo gibe in čas, da bi čimbolj racionalizirali delovne postopke, istočasno pa ugotavljajo, koliko bolezní se pojavlja prav zaradi takega načina dela in življenja. Sociologi ugotavljajo, v kolikšni meri vpliva na medčloveške odnose spremenjen način dela. Opazajo osamljenost, nedružabnost, zaprtost sodobnega človeka. Človek postaja mehanizem, ki točno do minute prihaja na delo, točno do minute odhaja z dela, v določenem času je, prebere časopis, gleda televizijo. Odmerjen mu je čas za delo, družino, se stanke in drugo.

Tekmovanje v industrijskim ritmom življenja, z drugimi ljudmi in s samim seboj, gibanje v vedno istem prostoru in okolju, enoličnost in podobno pa človeka duhovno in telesno slabijo. Živčen je, nepotrpežljiv, vedno nejevoljen. Delo mu pomeni breme, redkim zadovoljstvo.

Izstopiti iz tega odmerjenega prostora, ki ga določa vsakdanje življenje, pomeni osvoboditi se delovnih skrbi; to je vstopnica v duhovno in telesno normalno življenje. Pot k temu cilju pa vodi prek skrajševanja delovnega časa in nudenje možnosti za človekovo sprostitve, za rekreativno dejavnost.

Naša družbena skupnost je ustvarila pogoje, seveda še ne vseh in v vsakem primeru, za osvoboditev teži, ki zasušnjujejo človekovo osebnost. Skrajševala in prerazporedila je delovni čas, da bi delavec lahko poleg delovnih, izrazil še druge svoje ustvarjalne sposobnosti in potrebe, spodbujala je graditev počitniških domov, športnih objektov, tekmovanja in podobno. Vprašanje naše vesti in volje pa je, ali bomo družbeno zagotovljene možnosti izkoristili, pravilno razporedili več prostega delovnega časa ali pa se še dodatno utrujali s prekomernim delom, se tako odpovedovali zdravju in se sprijaznili s krajšo delovno sposobnostjo ter manjšo učinkovitostjo.

Ugotovili smo, da smo se s pridobivanjem civilizacije odtujili naravi. Ves dan preživljamo v nezdravem okolju. Avtomobili so nas razvabili in polenili tako, da nas že vsak malo večji napor utruja. Zato se vozimo, namesto da bi hodili in se privajali na napore.

To so ugotovitve, zaradi katerih organiziramo v okviru telesno kulturnih skupnosti in sindikatov razne propagandne akcije, s katerimi želimo spodbuditi delovne ljudi, da za svoje zdravje, za prijetnejše in daljše življenje nekaj store že v mladosti.

Spoznali smo, da je telesna kultura odvisna od navad, ki jih ljudje dobijo v mladih letih. Zato moramo tudi v delovnih organizacijah poskrbeti, da delovni ljudje navade, pridobljene v času odraščanja, v času predšolske in šolske dobe ne opustijo. Omočiti jim moramo, da v okviru sindikata izpopolnjujejo svoj prosti čas čim bolj koristno v naravi. Do tega spoznanja smo žal prišli nekoliko pozno, zato moramo sedaj hitro ukrepati in nadomestiti zamujeno. Stadion vseh tistih, ki so se naravi odtujili, pa se sedaj ponovno vračajo, so trate, polja, gozdovi in hribi. Tu se zbirajo privrženci hobilnih športov, ljubitelji smučanja, atletike, iger z žogo, plavanja, čolnarjenja, vadbe na trim stezah in podobno.

S plavljanjem in smučanjem se ukvarjamo samo kdaj pa kdaj, hodimo pa lahko vsak dan. Zato se bomo pri hoji pomudili in porazgovorili nekaj več.

Razen vsakdanjega dela je hoja za večino ljudi edina gibalna aktivnost. Hodimo v vseh življenjskih obdobjih, tudi v visoki starosti, zato je še posebej pomembno, kako hodimo: hitro, počasi, vztrajno in kakšen je naš odnos do te naše dosedaj najbolj človeške in redne telesne vadbe.

Danes se že zavedamo, da so prav v hoji še neizkoriščene možnosti množičnega telesnega utrjevanja in da pomeni pravičen odnos do hoje, zlasti do športne hoje v naravi, prvi korak k vodilni dejavnosti v telesno kulturo. Ko bomo mladino pridobili za pravilno hojo in sploh za premagovanje težav v naravi, jo bomo hkrati že delno usposobili za tek, tekalne igre in podobno. Začeti je treba na začetku: najprej uglajenost in učinkovitost v hoji, potem šele tekanje, premagovanje ovir in podobno.

Za uglajeno hojo, ki sodi med smotre gibalnega izobraževanja v mladosti, je treba veliko vaje. Veliko je treba hoditi po raznih stezah in v pravilni obutvi. Za športni način hoje je značilno, da se zavestno potrudimo, da ne

(Nadaljevanje na 9. str.)

Rudi Hlebec — republiški vaterpolo sodnik

V nedeljo, 4. julija, so bili na kopališču v Kranju teoretični in praktični izpiti za republiške vaterpolo sodnike pod vodstvom komisije zbora sodnikov, katero je imenovala vaterpolo zveza Slovenije pod vodstvom mednarodnega sodnika Petra Didiča. K izpitu sta se prijavila tudi dva člana našega kolektiva: Rudi Hlebec in Niko Srabočan. Rudi Hlebec je uspešno opravil izpit, medtem ko Niko Srabočan zaradi bolezni ni mogel prisostovati praktičnemu delu izpita.

Ob tej priložnosti se oba kandidata zahvalujeta komisiji za šport in rekreacijo podjetja, ki jima je poravnala stroške prijavnine.

R. S.

hodimo samo lagodno. Srce se kaj kmalu javlja s pospešenim utripanjem, tudi dihanje postane globlje, posebno še, če se vzpenjamo navkreber. Pri hoji se v prvih desetih minutah postopno ogreje, pretok krvi se med tem usmeri v delujoče mišice, kapilare se odpirajo, do mišičnih vlaken pronica s kisikom nasičena kri. Stanju, ko so mišice optimalno prekrvavljene, pravimo, da se je človek »ogrel«. Zdaj so dani pogoji za večjo intenzivnost, za hitrejšo hojo ali tek. Povečana obremenitev, če je redna in vztrajna, učinkuje z meseči in leti na prilagajanje srca, ožilja in dihal na nove povečane napore.

Sodobni človek trpi zaradi pomanjkanja gibanja, nepravilne in preobilne prehrane, katerih posledica je prevelika telesna teža. Ljubitelj narave, visok 170 cm, hodi v mladosti z lahkoto, če je njegova teža normalna (približno 70 kg). Ko pa se z leti zredi, nastopijo težave. Mišice začnejo že po četrtem desetletju slabeti.

Zato se zavzemamo za »idealno težo«. V čem je razlika? Normalna teža je: kolikor centimetrov nad 100 je človek visok, toliko kilogramov naj bi imel, idealna teža pa je še za 10 % nižja. Osnovno pravilo, po katerem se moramo ravnati je, da po dvajsetem letu telesna teža ne sme več naraščati.

Če se človek odloči za razumno mero v hrani in pijači, če daje organizmu le toliko, kolikor potrebuje, in če se hkrati odloči za redno hojo, ima v rokah ključ za dobro počutje in zdravje. To pa je naše največje bogastvo. Star ljudski rek, ki pravi »Leta gor, kile dol!« je iz zdravstveno znanstvenega stališča utemeljen in točen. Zatorej več skrbi v mladosti za naše dobro počutje v starosti.

Kako učinkuje redna in vztrajna hoja na človeški organizem?

S treniranjem hoje postane človek močnejši, odpornejši, vzdržljivejši in izgubi odvečno toščo. Mišice se okrepijo, zlasti na nogah. Pri hoji navkreber povečuje človek svojo odzivno moč, pri hoji navzdol pa si razvija amortizacijsko moč. Če hodi človek s palico, z eno ali dvema, kar je priporočljivo, zlasti za starejše, si krepi tudi mišice rok in ramenskega obroča. Taka hoja je glede učinka na skletne mišice enakovredna najbolj mnogostranskemu športu, to je hoji in teku na smučeh.

No, ko smo že pri smučeh, si pogledajmo še druge vrste in oblike športne rekreacije, ki prav vsem ljudem, ne glede na starost, spol in privrženost določeni športni panogi, poleg hoje omogočajo, da se po svojih močeh in sposobnostih aktivno vključujejo v športno rekreativno dejavnost.

V delovnih organizacijah smo pred leti sprejeli obliko športne dejavnosti z ustanavljanjem sindikalnih športnih društev. V teh športnih društvih imamo različne športne panoge že z ozirom na zanimanje posameznih delovnih sredin. V okviru občinskih sindikalnih svetov organiziramo prvenstva, potem so še razna republiška in zvezna

prvenstva, ki jih poznamo pod imeni: tekstiliade, lesarijade, farmaciade in podobno. Na teh tekmovanjih, ki pa niso tako poceni, te največkrat pomenijo sindikalne ekipe v kegljanju, malem nogometu, rokometu, košarki, odbojki in podobnih igrah, kjer ekipe tekmujejo med seboj za najvišji naslov v okviru občine. V vsaki od teh tekmovalnih vrst se pomeri največ 11 delavcev navadno športnikov, ki so tako ali drugače že vključeni v ta ali oni športni klub ali društvo. In ti aktivni športniki branijo barve delovne organizacije, ki zaposlujejo več sto ali tisoč delavcev. Sredstev za športno rekreacijo v sindikatih je dovolj, zato se denar nakazuje tudi raznim specializiranim športnim društvom, ki tekmujejo pod pokroviteljstvom delovnih organizacij. Da opravičijo dobljena sredstva, nosijo na majicah naziv izdelka ali delovne organizacije.

težki denarci, ki so bili pravzaprav nam namenjeni. S to prakso moramo končati. Doseči moramo, da bomo prav vsi aktivno vključeni v športno rekreacijo. Poiskati moramo oblike, ki bodo primerne za vse in vsakogar.

Republiški sindikat in Zveza Partizan Slovenije v zadnjem času propagirata in organizirata razne množične športno rekreativne aktivnosti, ki so primerne za vse starostne skupine, ne oziraje se na spol in telesne zmožljivosti. Te športne aktivnosti poznamo pod imenom TRIM. TRIM, gibanje s področja športne rekreacije je prodrl v številnih deželah, pa tudi pri nas v Slovenijo je našlo ugodna tla. Zakaj? Menim, da predvsem zato, ker se v TRIM lahko vključi vsakdo. Prav zaradi tega bomo morali storiti kaj več kot doslej tudi v sindikatu. Da bi to dosegli, bi prvenstveno morali spremeniti dosednji način

je vključil v množične oblike in organizirane akcije TRIM.

Do danes imamo že precej teh oblik, ki sicer še niso dokončne, saj se vsakodnevno porajajo nove. Omogočimo delavcem, da si iz teh, do sedaj znanih oblik izberejo tiste, ki jim najbolj ustrezajo. Pogledjmo nekaj teh oblik:

Kot prvo obliko ali skupino naj omenim akcijo, ki jo spremljamo s TRIM kartonom. Glavna značilnost TRIM kartona je v širšem izboru posameznih športno rekreativnih aktivnosti, ki jih posameznik izvaja sam, zavestno in v vseh letnih obdobjih. Poleg tega je namenjen celotnemu članstvu znotraj delovnih organizacij, ne glede na starostne kategorije, čeprav so v ospredju starejši. Ta oblika je nadvse primerna za delavce, ki delajo v delovnih organizacijah na večizmenskih delih, ker se s športno rekreacijo lahko ukvarja vedno, kadar mu čas to dopušča.

šnjih, le da je njihov cilj navduševanje, propaganda in vzpodbujanje občanov za nenehno ukvarjanje s posameznimi športno rekreativnimi dejavnostmi. Tudi te akcije so vsebinsko zapolnjene s takimi aktivnostmi, ki imajo po svoji naravi večji fiziološki vpliv na organizem oziroma na že omenjene organske sisteme. To so različni orientacijski pohodi in druge organizirane oblike, ki so se že dobro uveljavile, na primer:

»Pot pod noge — krepimo srce.«

»Vsi na kolo za zdravo telo.«

»Za vitko postavo je plavanje pravo.«
itd.

V zadnjo skupino lahko štejemo tako imenovane množične telesnokulturne prireditve. Kot vemo, se z njimi želimo spomniti predvsem posameznih dogodkov naše preteklosti. Gre za sodelovanje številnih telesnokulturnih in drugih organizacij, kot so: »Po poteh tovarištva in spominov«, »Po stazah partizanske Jelovice«, »Ob žici okupirane Ljubljane«, »Pohod na Stol« itd.

Vseh akcij oziroma vsebinskega programa pa s tem še nismo izčrpali. Vse več je privrženec akcije za srebrni oz. zlati čevlček, hoje po planinskih transverzalah, taborjenj ob morju ali v planinskih predelih. V zadnjem času pa je viden tudi precejšen napredek v akciji »Naučimo se plavati«.

Nanizali smo le nekaj oblik športnorekreativne dejavnosti kot predmet za razpravo na današnjem posvetu. Sklepi tega posveta pa naj bi bili osnova za boljše razumevanje in načrtovanje športne rekreacije v delovnih organizacijah za večje vključevanje delovnih ljudi v vse oblike aktivnega počitka, za večjo storilnost, za obrambno sposobnost, za lepše, daljše in bolj zdravo življenje.

Zahvale

Sodelavkam in sodelavcem predilnice ter IO sindikata se iskreno zahvaljujem za lepa darila, ki so mi jih poklonili ob odhodu v pokoj.

Vsem skupaj želim še veliko delovnih uspehov.

Francka Cenčič

Sodelavkam in sodelavcem plemenitilnice I se iskreno zahvaljujem za lepo darilo ob odhodu v pokoj. Vsem želim še veliko delovnih uspehov.

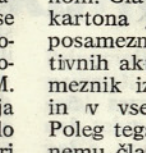
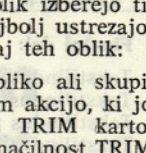
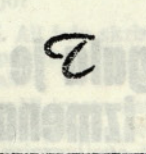
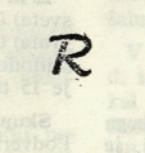
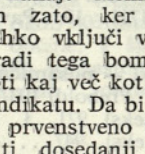
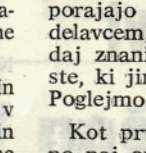
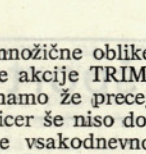
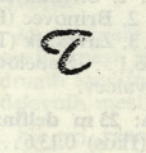
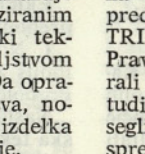
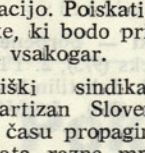
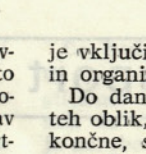
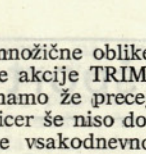
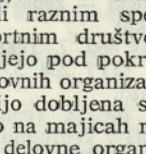
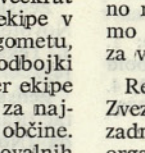
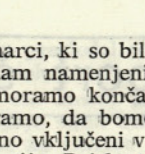
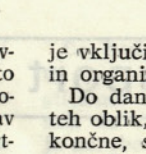
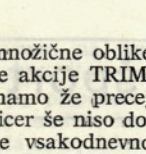
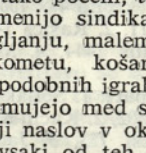
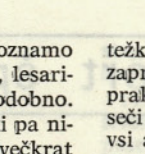
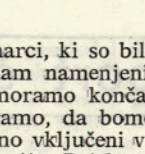
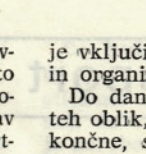
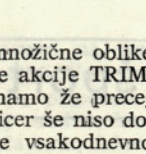
Marija Rozman

Ob nenadomestljivi izgubi dragega očeta

JANEZA GLASTOVCA

se vsem sodelavkam in sodelavcem pripravljavnice tkalnice II iskreno zahvaljujem za podarjeni venec, denarno pomoč, izražena sožalja in spremstvo na njegovi zadnji poti.

Ivanka Dobnikar

Vprašajmo se ali smo s tem res kaj storili za športno rekreacijo delovnih ljudi. Menim, da nismo storili prav nič. Po statističnih pokazateljih, kjer se izkazujejo zelo visoki izdatki za športno rekreacijo zaposlenih, se uvrščamo med zelo kulturne narode, kjer je kulturna potreba človeka po gibanju zelo razvita. Če smo odkriti, moramo priznati, da delovni ljudje od vseh teh velikih sredstev, ki jih plačujejo za športno rekreacijo, za zdravje, dobro počutje in visoko delovno storilnost nimajo prav nič.

To izgleda približno tako: 11 ljudi se podi za žogo na nogometnem stadionu, mi delavci pa stojimo ob igrišču in navijamo. S tem smo postali pasivni opazovalci aktivnih igralcev, za kar gredo naši

trošenja delavčevega dinarja, ki je namenjen rekreaciji. Odstopiti bi morali od vpeljane načina športnih tekmovalanj, ki ne nudijo možnosti masovnega vključevanja delavcev v športno rekreativno dejavnost. Poiskati bi morali oblike, ki zagotavljajo masovnost. Da bi to dosegli, bodo morale tako visoka šola za telesno kulturo, ki vzgaja rekreatorje, kot tudi republiški sindikat, ki naj bi prek občinskih sindikalnih odborov z več propagande organizirano vključeval vse, ki so zadolženi za športno rekreacijo delavcev, organizirano vključeval delavcev v vse oblike TRIM gibanja.

Merilo za najuspešnejšo delovno organizacijo naj ne bi bilo le kdo je koga v tej ali oni športni disciplini premagal, pač pa prvenstveno kolikšen odstotek zaposlenih se

V drugo skupino lahko uvrstimo akcije v okviru programa, ki so v skladu z občim razvojnimi tokom športne rekreacije. Pri nas poznamo te TRIM akcije pod imeni: »Hodi, teci, kolesari, plavaj in smučaj.« Izbor posameznih športno rekreativnih aktivnosti, po katerih so akcije dobile svoje ime, namreč ni naključen. Z izbranimi športno rekreacijskimi aktivnostmi lahko v večji meri vplivamo na posamezne organske sisteme, kot so srce in ožilje, dihalna, prebavila, živčni sistem in druga. Za vsako izmed teh dejavnosti je Partizan Slovenije izdal ustrezne knjižice s primerno vsebino in navodili, kar omogoča evidentiranje aktivnosti vsakega občana posebej.

V tretjo večjo skupino lahko združimo tiste akcije, ki so logično nadaljevanje prej-

Baliranje — naši prvi

V okviru letnih športnih iger ObSS Kranj je bilo od 7.—30. 6. izvedeno občinsko sindikalno prvenstvo v baliranju na balinišču Borec in Huje. Sodelovalo je 18 ekip iz kranjskih podjetij. Za Tekstilindus so tekmovali: Ramovž, Zakojič, Novakovič, Bizjak, Lebar, Pavlin, Skrab.

Rezultati v predtekmovanju

Tekstilindus : Elektro I	13:1
Tekstilindus : SDK	13:4
Tekstilindus : Sava I	13:1
Tekstilindus : PTT	13:0
Tekstilindus : Planika	13:5

Finalni del:

Tekstilindus : Iskra II	13:1
Tekstilindus : Iskra I	13:7
Tekstilindus : Merkur I	13:4
Tekstilindus : Sava I	13:1
Tekstilindus : CPK	13:9

Vrstni red:

	zmag
1. Tekstilindus	5
2. Iskra I	3
3. CPK	3
4. Iskra II	3
5. Sava I	1
6. Merkur	0

Tako je Tekstilindus osvojil 1. mesto med 18 kranjskimi podjetji.

A. O.

Ekipa balinarjev, ki so zastopali naše barve

IX. Tekstiliada v kegljanju

V organizaciji Novoteks iz Novega mesta je bila od 29. do 30. maja izvedena deveta republiška tekstiliada v kegljanju za prvouvrščene iz posameznih regij. Regijska tekmovalja so že predhodno izvedli organizatorji, t. j. tekstilna podjetja po posameznih regijah. Naše podjetje je v skupnem plasmaju zasedlo drugo mesto za Novoteksom z 279 točkami. Sama organizacija izvedbe je bila dokaj dobra, vendar pa nov sistem

tekmovalja ni bil dovoljen, za vsa tekstilna podjetja v Sloveniji. Med moškimi pari sta bila med našimi najboljša Cvirn in Zvršen, ki sta zasedla med 25. pari 6. mesto, med 61. posamezniki pa Kert, ki je z 925 keglji zasedel peto mesto. Med ženskami sta bile v parih četrte Močnik in Novakova z 744 keglji, posamično pa Novakova, ki je s 387 keglji zasedla od 40 tekmovalk sedmo mesto.

29. junija je praznoval Franc Istenič, predsednik sindikalne organizacije 60. rojstni dan. Ob jubileju so mu čestitali člani strokovnega kolegija in predsedniki osnovnih organizacij.

Rezultati:

Moški — borbene igre: 1. Novoteks (973), 2. TT Prebold (795), 3. Tekstilindus (792), 4. Rašica (786), 5. MTT (770), itd.

Moški — ekipno 6 × 200: 1. Novoteks (5546), 2. Tekstilindus (5077), 3. MTT (4995), 4. Tekstina (4872), 4. Tosama (4872), itd.

Moški — pari: 1. Rolih-Istenič (Novoteks) 1868, 2. Blažič Zupančič (Novoteks) 1852, 3. Pirc-Klobučar (Novoteks) 1826... Rezultati naših 6. Cvirn-Zvršen 1724, 7. Kert-Jenkole 1711, 10. Pavlin-Lebar 1662.

Moški — posamično: 1. Kačič (TT Prebold) 1037, 2. Rolih (Novoteks) 971, 3. Zupančič (Novoteks) 947... Rezultati 5. Kert 925, 17. Zvršen 880, 18. Lebar 849, 22. Cvirn 844, 32. Pavlin 813, 40. Jenkole 786.

Ženske — ekipno 4 × 100: 1. Novoteks 1511, 2. Rašica 1436, 3. Tekstilindus 1444, 4. MTT 1427.

Ženske — pari: 1. Seljak-Petač (Rašica) 802, 2. Kacin-Konda (Novoteks) 773, 3. Janše-Privšek (TT Prebold) 750, 4. Močnik-Novak (Tekstilindus) 744, ... Hrvanovič-Cesen (Tekstilindus) 700.

Ženske — posamično: 1. Petač (Rašica) 460, 2. Dravec (TT Prebold) 415, 3. Bizjak (Polzela) 408... Rezultati naših: 7. Novak 387, 9. Česen 388, 20. Močnik 357, 30. Hrvanovič 320.

Ekipno moški — ženske za prehodni pokal

1. Novoteks 460, 2. Tekstilindus 279, 3. MTT 238, 5. TT Prebold 236 itd.

Naslednja deseta republiška tekstiliada v kegljanju bo prihodnje leto v Kranju, pod pokroviteljstvom tovarne IBI.

A. O.

prvega polčasa. Tekma je bila zelo živahna, borbena in predvsem športna in fer, v čemer pa moramo pohvaliti igralce obeh moštev.

Najboljši mož na terenu je bil Mlinar Rajko, ki je izredno dobro branil, ubranil pa je tudi enajstmetrovko, katero je streljal Sokol. Tekma je bila odigrana na stadionu Stanka Mlakarja v Kranju.

Sodnik je bil Torkar Janez. Sodil je odlično v zadovoljstvo enega in drugega moštva. Izmeni sta nastopili v naslednji postavi:

I. izmena: Smolej, Cof, Pičman, Delavec, Rehberger, Vojičič, Sokol, Hafner, Čebašek, Rozman.

II. izmena: Mlinar, Bizjak, Gros, Kopic, Kondič, Antonič, Radovič, Frantar, Seljak, Suhadolnik.

Na koncu bi se v imenu vseh zahvalil tudi sindikalnemu pododboru tkalnice I za denarno pomoč.

R. V.

Tekstilindusu pokal v trajno last

BPT : TEKSTILINDUS — 1:4

V začetku junija je bilo izvedeno že tradicionalno srečanje športnikov BPT Tržič in Tekstilindusa v Kranju in sicer v 5. disciplinah: malem nogometu, šahu, streljanju, namiznem tenisu in kegljanju. Naši tekmovalci so Tržičane premočno premagali v nogometu, šahu, namiznem tenisu in kegljanju, edino v streljanju so Tržičani zmagali s 547:524 zadetkov.

Rezultati:

Mali nogomet:	
Tekstilindus : BPT	10:2
Šah:	
Tekstilindus : BPT	4:0
Streljanje:	
Tekstilindus : BPT	524:547
Namizni tenis:	
Tekstilindus : BPT	5:4
Kegljanje:	
Tekstilindus : BPT	443:328

Tako smo Tržičane premočno premagali v 4 disciplinah in osvojili prehodni pokal v trajno last.

A. O.

Sindikalno prvenstvo v plavanju

— I. DEL

V organizaciji Občinskega sindikalnega sveta Kranj, je bilo 2. in 3. junija izvedeno tekmovalje v plavanju, ki se ga je udeležilo 247 tekmovalcev iz 12 podjetij in drugih organizacij. Med našimi je bila spet najboljša Štromajer, ki je v disciplini cravl 25 m zasedla 1. mesto, v disciplini 25 m prsno pa drugo mesto. Med moškimi pa ing. Završnik, ki je v disciplini 25 m prsno in 25 m cravl zasedel 3. mesto. Drugi del prvenstva bo jeseni.

Rezultati:

Ženske B: 25 m prsno: 1. Radanovič (Iskra) 0.18,9; 2. Štromajer (Tekstilindus) 0.23,9; 3. Colnar (Projekt) 0.24,6... 5. Smodej (Tekstilindus) 0.27,5; 6. Jeraj (Tekstilindus) 0.29,5...

Ženske B: 25 m cravl: 1. Štromajer (Tekstilindus) 0.18,9; 2. Radovanovič (Iskra) 0.19,9; 3. Aljančič (Prosveta) 0.20,0...

Ženske A: 25 m prsno: 1. Keta (Aerodrom) 0.21,4; 2. Godler (Iskra) 0.22,4; 3. Vajs (Aerodrom) 0.22,7... 8. Arhar (Tekstilindus) 0.25,5... 10. Trošt (Tekstilindus) 0.27,2...

Ženske A: 25 m cravl: 1. Rode (Planika) 0.18,0; 2. Kimovec (Planika) 0.18,7; 3. Dragomir (Aerodrom) 0.19,7... 4. Arhar (Tekstilindus) 0.19,8.

Štafete 3 × 25 m prosto: 1. Aerodrom 1.04,3; 2. Planika II 1.05,2; 3. Tekstilindus 1.05,3; 4. Projekt I 1.06,0... Sodelovalo je 9 štafet.

Ekipno ženske — I. del: 1. Planika 117 točk, 2. Projekt 109 točk, 3. Aerodrom 60 točk, 4. Tekstilindus 57 točk.

REZULTATI MOSKI:

Skupica C: 25 m prsno: 1. Tratnik (Projekt) 0.17,0; 2.

Brnavec (Prosveta) 0.17,9; 3. Završnik (Tekstilindus) 0.19,7; 4.—5. Lapan (Iskra) 0.19,8... itd.

25 m cravl: 1. Chvatal (Prosveta) 0.13,4; 2. Brinovec (Prosveta) 0.14,9; 3. Završnik (Tekstilindus) 0.15,1... Sodelovalo je 15 tekmovalcev.

Skupina A: 25 m delfin: 1. Podveršek (Ikos) 0.13,6... 4. Judež (Tekstilindus) 0.15,8...

Skupina A: 50 m cravl: 1. Voršič M. (Planika) 0.30,8; 2. Voršič R. (Planika) 0.30,9; 3. Judež (Tekstilindus) 0.13,3...

Ekipno moški: 1. Projekt 185 točk, 2. Aerodrom 127 točk, 3. Prosveta 105 točk... 7. Tekstilindus 31 točk.

A. O.

Zmagala je prva izmena

V počastitev 4. julija, dneva borcev, je bila odigrana že trinajsta nogometna tekma med I. in II. izmeno tkalnice obrata I. Tekma se je končala z rezultatom 1:0 za prvo izmeno. Edini gol je dosegel Hafner Viktor v drugi minuti

